

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ Τ.Ε.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΜΕΛΕΤΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ

ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΣ (ΑΜ:6176)

Επιβλέπων Καθηγητής : Αλέξανδρος Καλαράκης

Καθηγητής Εφαρμογών

ΠΑΤΡΑ 2017

Πρόλογος

Το παρόν τεύχος αποτελεί την Πτυχιακή εργασία που εκπονήθηκε στο Τμήμα Μηχανολόγων Μηχανικών Τ.Ε. του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Δυτικής Ελλάδας και παρουσιάζει την Μελέτη Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου για συνεργείο αυτοκινήτων. Είναι υποχρεωτική η ύπαρξή της σε κάθε συνεργείο που απασχολεί εργαζομένους και αποτελεί κύριο εργαλείο για τον τεχνικό ασφαλείας της επιχείρησης.

Ευχαριστώ θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή μου κ. Αλέξανδρος Καλαράκης Καθηγητή Εφαρμογών του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών Τ.Ε. του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Δυτικής Ελλάδας, για την σημαντική συμβολή του και για τις υποδείξεις του, κατά την εκπόνηση την εργασίας .

Υπεύθυνη Δήλωση Σπουδαστή: Ο κάτωθι υπογεγραμμένος σπουδαστής έχω επίγνωση των συνεπειών του Νόμου περί λογοκλοπής και δηλώνω υπεύθυνα ότι είμαι συγγραφέας αυτής της Πτυχιακής Εργασίας, έχω δε αναφέρει στην Βιβλιογραφία μου όλες τις πηγές τις οποίες χρησιμοποίησα και έλαβα ιδέες ή δεδομένα. Δηλώνω επίσης ότι, οποιοδήποτε στοιχείο ή κείμενο το οποίο έχω ενσωματώσει στην εργασία μου προερχόμενο από Βιβλία ή άλλες εργασίες ή το διαδίκτυο, γραμμένο ακριβώς ή παραφρασμένο, το έχω πλήρως αναγνωρίσει ως πνευματικό έργο άλλου συγγραφέα και έχω αναφέρει ανελλιπώς το όνομά του και την πηγή προέλευσης.

Ο σπουδαστής
ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΣ
(Υπογραφή)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η ανάγκη για τη σύνταξη Εκτίμησης Επαγγελματικού Κινδύνου σε κάθε επιχείρηση κρίνεται επιτακτική. Πρωτίστως όμως γιατί συμβάλλει στην ασφάλεια των εργαζομένων στο χώρο εργασίας και λειτουργεί ως μέσο αποτύπωσης κι αναγνώρισης των διαφορών, πιθανών κινδύνων, που διατρέχουν. Εν συνεχεία χρησιμοποιείται ως βάση για τη λήψη μέτρων προστασίας.

Η συγκεκριμένη εργασία αποτελεί προσέγγιση για την συστηματική καταγραφή των κινδύνων σε συνεργείο αυτοκινήτων και των ακολουθούμενων κανόνων ασφαλείας.

Επιπλέον, η διατύπωση προτάσεων για ενδεχόμενη λήψη πρόσθετων μέτρων ή/και αντικατάσταση των υπαρχόντων.

Είναι υποχρέωση του εκάστοτε εργοδότη απέναντι στο νομοθετικό πλαίσιο και εκπονείται, όπως και υπογράφεται από τον Τεχνικό ασφαλείας της επιχείρησης και κατά περίπτωση από τον Ιατρό εργασίας (Ν.3850/2010).

Ειδικότερα στο πρώτο κεφάλαιο δίνονται οι βασικές έννοιες και ο ορισμός του επαγγελματικού κινδύνου. Στο κεφάλαιο δύο οι φάσεις εκτίμησης του επαγγελματικού κινδύνου και στο κεφάλαιο τρία παρουσιάζονται οι δύο διαδικασίες ανάλυσης, Ποιοτικά και Ποσοτικά μίας επαγγελματικής δραστηριότητας. Τέλος στο παράρτημα παρουσιάζεται μία ολοκληρωμένη μελέτη για το συνεργείο που χρησιμοποιήθηκε ως παράδειγμα και δίνονται κατευθύνσεις για την διόρθωση προβληματικών καταστάσεων που εγκυμονούν κινδύνους για του εργαζομένους.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	iii
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	v
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	vii
1. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο : Εισαγωγή.....	1
1.1 Βασικές έννοιες	1
1.2 Ταξινόμηση επαγγελματικών κινδύνων	2
2. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο : Διαδικασίες πρόληψης	5
2.1 Οι φάσεις εκτίμησης επαγγελματικού κινδύνου	6
3. ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο : Ποιοτική και Ποσοτική ανάλυση επαγγελματικού κινδύνου	9
3.1 Ποιοτική ανάλυση	9
3.2 Ποσοτική ανάλυση	12
4. Συμπεράσματα	23
5. Βιβλιογραφία	25
Παράρτημα: Υπόδειγμα ΜΕΕΚ (Μελέτη σε συνεργείο αυτοκινήτων).....	27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο: Εισαγωγή

1.1 Βασικές έννοιες

Σε αυτό το σημείο συγκεκριμενοποιείται η έννοια «Επαγγελματικός κίνδυνος » και ταξινομούνται οι κίνδυνοι αυτοί .

Ορισμός

Ως επαγγελματικό κίνδυνο εννοούμε την πιθανότητα να υπάρξουν ανεπιθύμητες επιπτώσεις στην υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων σε έναν εργασιακό χώρο.

Αυτές μπορεί να προκύψουν από έναν ή περισσότερους παράγοντες στο χώρο αυτό, τις πηγές κινδύνου. Ανάλογα με το πόσο σοβαρές ή όχι θα είναι οι επιπτώσεις αυτές και με το πόσο υψηλή ή όχι είναι η πιθανότητα να εμφανιστούν, εκτιμάται η επικινδυνότητα, η σοβαρότητα δηλαδή του επαγγελματικού κινδύνου.

1.2 Οι επαγγελματικοί κίνδυνοι ταξινομούνται στις παρακάτω κατηγορίες:

➤ **Κίνδυνοι για την ασφάλεια ή κίνδυνοι ατυχήματος**

Θεωρούνται οι κίνδυνοι να προκληθεί τραυματισμός ή κάποια άλλη απότομη βλάβη.

Αυτοί οι κίνδυνοι μπορεί να προκύπτουν από:

- Το ίδιο το κτήριο, όπου στεγάζεται ο χώρος εργασίας και ο τρόπος με τον οποίο είναι διαμορφωμένος (έλλειψη εξόδων κινδύνου, ολισθηρές σκάλες, ανεπαρκής στατικότητα κ.ά.)
- Τον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται (χρήση ακατάλληλου εξοπλισμού και εργαλείων, έλλειψη προστατευτικών, ελλιπώς συντηρημένος εξοπλισμός κ.ά.)
- Την ηλεκτρική εγκατάσταση του χώρου εργασίας (έλλειψη αντιηλεκτροπληξιακού ρελέ, φθαρμένα καλώδια, ακατάλληλες πρίζες και διακόπτες κ.ά.)
- Τη χρήση επικίνδυνων ουσιών (χρήση εύφλεκτων, εκρηκτικών, τοξικών, ερεθιστικών κ.ά. ουσιών)
- Σε άλλους παράγοντες όπως θόρυβος, φωτισμός, αέρας υπό πίεση κ.λπ. (απόσπαση προσοχής λόγω θορύβου, αδυναμία εντοπισμού κινδύνων λόγω χαμηλού φωτισμού, θραύση σωληνώσεων πεπιεσμένου αέρα κ.ά.).

➤ **Κίνδυνοι για την υγεία**

Θεωρούνται οι κίνδυνοι να προκληθεί κάποια ασθένεια και μπορεί να προκύπτουν από:

- φυσικούς παράγοντες (π.χ. θόρυβος - επαγγελματική βαρηκοΐα)
- χημικούς παράγοντες (επικίνδυνες ουσίες, σκόνη)
- βιολογικούς παράγοντες (π.χ. μικρόβια, μούχλα).

➤ **Εγκάρσιοι κίνδυνοι για την υγεία και την ασφάλεια**

Θεωρούνται οι κίνδυνοι που προκύπτουν από τον τρόπο που είναι οργανωμένη η εργασία και μπορεί να τους προκαλούν:

- εργασία σε βάρδιες, υπερωρίες, άτακτα ωράρια κ.ά.
- ψυχοκοινωνικοί παράγοντες (πίεση από τους πελάτες, ηθική παρενόχληση κ.ά.)
- εργονομικοί παράγοντες (υψηλή επαναληπτικότητα, κουραστικές στάσεις σώματος, χειρωνακτική διακίνηση φορτίων κ.ά.).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο: Διαδικασίες πρόληψης

Η διαδικασία της πρόληψης για την ασφάλεια και την υγεία στην εργασία αποτελείται από όλες τις επιμέρους διαδικασίες και τις ενέργειες που στοχεύουν στην αποφυγή της έκθεσης σε επικίνδυνες καταστάσεις και, το σημαντικότερο, στην εξάλειψη ή τον περιορισμό των πηγών κινδύνου, ώστε να διαφυλάσσεται η υγεία και η ασφάλεια των εργαζομένων.

Συγκεκριμένα περιλαμβάνει τη λήψη μέτρων (εξάλειψη πηγών κινδύνου, περιορισμό του κινδύνου στην πηγή, αντικατάσταση του επικίνδυνου από το λιγότερο επικίνδυνο, εγκατάσταση προστατευτικών διατάξεων, χρήση Μέσων Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.), ενημέρωση, εκπαίδευση κ.ά.), τον έλεγχο για την τήρηση και την αποτελεσματικότητά τους και ενδεχομένως την αναθεώρησή τους.

Βασική προϋπόθεση για την πρόληψη είναι η εκτίμηση της επαγγελματικής επικινδυνότητας, ο εντοπισμός και η αξιολόγηση δηλαδή των κινδύνων στον εργασιακό χώρο.

Σύμφωνα με το **Άρθρο 8 του ν. 3850/2010**: «Ο εργοδότης οφείλει: α) Να έχει στη διάθεσή του μια γραπτή εκτίμηση των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν ομάδες εργαζομένων που εκτίθενται σε ιδιαίτερους κινδύνους. Η εκτίμηση αυτή πραγματοποιείται από τους: τεχνικό ασφάλειας, ιατρό εργασίας, ΕΣ.Υ.Π.Π. ή ΕΞ.Υ.Π.Π., σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Στους ανωτέρω ο εργοδότης οφείλει να παρέχει κάθε βοήθεια σε μέσα και προσωπικό για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού».

Δεδομένου ότι από το νόμο δεν καθορίζεται κάποια ποιοτική προδιαγραφή για τη Γραπτή Εκτίμηση Επαγγελματικής Επικινδυνότητας (Γ.Ε.Ε.Ε.), θα πρέπει να δοθεί μεγάλη σημασία ώστε αυτή να μην αποτελεί μια τυπική και κατ' όνομα εκτίμηση των

κινδύνων στο χώρο εργασίας. Μεγάλη σημασία στη διαδικασία αυτή έχει η ουσιαστική συμμετοχή των εργαζομένων, για την ακριβέστερη αποτύπωση των εργασιών που διεξάγονται, την ανάδειξη επικίνδυνων πρακτικών που ενδεχόμενα να ακολουθούνται κ.ά.

2.1 Οι φάσεις της εκτίμησης του επαγγελματικού κινδύνου

Η εκτίμηση της επαγγελματικής επικινδυνότητας γίνεται στις παρακάτω τρεις φάσεις:

- **1^η φάση:** Αναλυτική περιγραφή του χώρου και του συνόλου των εργασιών που πραγματοποιούνται με στόχο τον εντοπισμό πηγών κινδύνου που προκύπτουν ούτως ή άλλως, λόγω της φύσης των εργασιών.

Εδώ περιλαμβάνεται η περιγραφή:

- των εργασιών
- των υλικών που χρησιμοποιούνται
- των χαρακτηριστικών των εργαζομένων (ηλικία, φύλο, σχέση εργασίας, ιδιαίτερα χαρακτηριστικά)
- της χρήσης των επιμέρους μερών του εργασιακού χώρου (αποθήκες, γραφεία, χώροι επισκευής, βαφεία κ.ά.).

Ο ρόλος της συμμετοχής των εργαζομένων στη φάση αυτή είναι πολύ σημαντικός για την αποτύπωση των πραγματικών συνθηκών εργασίας στο χώρο και κατά συνέπεια για τον εντοπισμό των πηγών κινδύνου που αναφέρονται πιο πάνω.

- **2^η φάση:** Εξακρίβωση των επαγγελματικών κινδύνων που μπορούν να υπάρχουν στο συγκεκριμένο χώρο εργασίας.

Εδώ περιλαμβάνεται η εξέταση:

- του συγκεκριμένου τρόπου εργασίας και των πρακτικών που ακολουθούνται
- της υιοθέτησης ή μη ασφαλών πρακτικών, της χρήσης ή μη προστατευτικών διατάξεων (προφυλακτήρες, διατάξεις ασφαλείας κ.ά.) και Μ.Α.Π. (Μέσων Ατομικής Προστασίας)
- της εκτίμησης των εργαζομένων για τις συνθήκες εργασίας
- μαρτυριών των εργαζομένων για τυχόν ατυχήματα ή επιπτώσεις στην υγεία τους
- των γενικότερων διαδικασιών πρόληψης (καταγραφή εργατικών ατυχημάτων, συνολικών δεδομένων από ιατρικές εξετάσεις, εκπαίδευση σε θέματα υγείας και ασφάλειας κ.ά.).

Και εδώ οι εργαζόμενοι παίζουν κρίσιμο ρόλο στην απεικόνιση της πραγματικότητας όσον αφορά στις συνθήκες υγείας και ασφάλειας και στη συγκέντρωση προηγούμενων εμπειριών από περιπτώσεις ατυχημάτων και ασθενειών.

- **3^η φάση:** Εκτίμηση των επαγγελματικών κινδύνων

Η εκτίμηση των επαγγελματικών κινδύνων ουσιαστικά συνίσταται στο συνδυασμό της εκτίμησης της πιθανότητας να συμβεί κάποιο ατύχημα ή να παρουσιαστεί μια ασθένεια και της σοβαρότητας των επιπτώσεων.

Σε αυτή τη φάση εξετάζονται τα εξής:

- κατά πόσο περιορίζονται οι κίνδυνοι μέσω διαφόρων μέτρων που ενδεχόμενα να υιοθετούνται στο συγκεκριμένο εργασιακό χώρο

- κατά πόσο τηρούνται τα όρια για την έκθεση σε βλαπτικούς παράγοντες που προβλέπει η νομοθεσία, ή η επιστημονική πρακτική στην Ελλάδα και διεθνώς (εδώ εντάσσονται και οι μετρήσεις για τον προσδιορισμό των βλαπτικών παραγόντων)

- το μέγεθος και η φύση των επιπτώσεων που θα έχουμε από τη μη τήρηση των παραπάνω (εδώ μπορούν να ενταχθούν και οι τακτικές ιατρικές εξετάσεις των εργαζομένων). Μετά από αυτήν την εκτίμηση οι κίνδυνοι ιεραρχούνται και τίθεται η αντίστοιχη προτεραιότητα στα μέτρα που προβλέπονται για τον καθένα.

Επιγραμματικά τα αποτελέσματα τελικά όλου αυτού του έργου είναι:

1. ο σχεδιασμός των ενεργειών που πρέπει να γίνουν με βάση τις προτεραιότητες που καθορίστηκαν παραπάνω
2. ο έλεγχος για την αποτελεσματικότητά τους και για την τήρηση των αντίστοιχων μέτρων και, ενδεχομένως,
3. η αναθεώρησή τους.

Είναι αρκετά σημαντικό να γίνει κατανοητό από όλους τους εμπλεκόμενους (εργοδότες, εργαζόμενους, τεχνικούς ασφαλείας, γιατρούς εργασίας), ότι η εκτίμηση των κινδύνων και η πρόληψη για αυτούς αποτελεί μια συνεχή διαδικασία για την οποία είναι αναντικατάστατη η συμμετοχή των ίδιων των εργαζομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο: Ποιοτική - Ποσοτική ανάλυση του επαγγελματικού κινδύνου

3.1 Ποιοτική ανάλυση

Η ποιοτική ανάλυση είναι ένα εξαιρετικά χρήσιμο εργαλείο ιδιαίτερος στις δύο τελευταίες φάσεις εκτίμησης του επαγγελματικού όπως αναφέρονται πιο πάνω. Στην παρούσα εργασία (συνεργείο αυτοκινήτων) επειδή η παραγωγική διαδικασία «επιδιόρθωση αυτοκινήτων» είναι σχετικά απλή, όπως και ο αριθμός εργαζομένων είναι μικρός, δεν κρίνεται απαραίτητη η ύπαρξή της, αλλά στο πλαίσιο της διπλωματικής εργασίας θα κάνουμε αναφορά στην μεθοδολογία της.

Η ποιοτική εκτίμηση της επικινδυνότητας στηρίζεται στην ποιοτική αξιολόγηση της πιθανότητας να συμβεί ένα ατύχημα και να υπάρξουν επιβλαβείς επιπτώσεις στην υγεία των εργαζομένων. Επίσης, στην αξιολόγηση της σοβαρότητας των συνεπειών ενός ατυχήματος, το οποίο θα προκληθεί από τον υπό εξέταση κίνδυνο σε κάθε θέση εργασίας. Γι' αυτούς τους παράγοντες παρατίθενται δύο πίνακες, η διαβάθμιση των οποίων θα μπορούσε να είναι διαφορετική χωρίς ν' αλλάζει το τελικό αποτέλεσμα, το οποίο είναι η συγκριτική αξιολόγηση των κινδύνων. Τα αποτελέσματα δεν είναι απόλυτα, αλλά ενδεικτικά κι αποτελούν αντικείμενο υποκειμενικής εκτίμησης των αναγκών. Στους πίνακες, που έπονται, αποτυπώνεται η ιεράρχηση των προτεραιοτήτων.

- 1. Αξιοσημείωτες** (ελάχιστα προβλήματα στην παραγωγική διαδικασία, μικροί τραυματισμοί, για τους οποίους απαιτείται η παροχή πρώτων βοηθειών)
- 2. Σημαντικές** (περιορισμένες συνέπειες, δεν αναμένονται σοβαροί τραυματισμοί)
- 3. Κρίσιμες** (προβλήματα στην παραγωγική διαδικασία, υψηλό δυναμικό ζημιάς, πολύ σοβαροί τραυματισμοί)
- 4. Μοιραίες** (πολλά προβλήματα στην παραγωγική διαδικασία, ζημιές, καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης, μοιραίο συμβάν)

Πίνακας 1. Προσδιορισμός της σοβαρότητας των συνεπειών του ατυχήματος [5,6]

- 1. Απίθανο** (πρακτικά αδύνατο)
- 2. Λίγο Πιθανό** (συνέβη κάποτε)
- 3. Πιθανό** (θα μπορούσε να μη συμβαίνει συνήθως)
- 4. Πολύ** (θα μπορούσε να είναι αναμενόμενο)

Πίνακας 2. Προσδιορισμός της πιθανότητας εκδήλωσης κινδύνου – εμφάνιση ατυχήματος [5,6]

Οι ανωτέρω παράγοντες, δηλαδή η πιθανότητα εκδήλωσης κινδύνου και η σοβαρότητα των συνεπειών του, οδηγούν στην κατασκευή του πίνακα επικινδυνότητας, ο οποίος παρατίθεται ακολούθως. Αναλόγως με το επίπεδο επικινδυνότητας, στο οποίο τοποθετούμε την εκάστοτε δραστηριότητα, απαιτείται να γίνουν συγκεκριμένες ενέργειες και να ληφθούν κατάλληλα μέτρα προφύλαξης.

	4	B2	B1	A2	A1
	3	Γ1	B2	B1	A2
<u>ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΑ</u>	2	Γ2	Γ1	B2	A2
	1	Γ2	Γ2	Γ1	B2
		1	2	3	4
		<u>Σοβαρότητα</u>			

Πίνακας 3. Πίνακας Επικινδυνότητας [5,6]

- A1** Απαράδεκτα μεγάλη επικινδυνότητα
- A2** Πολύ μεγάλη επικινδυνότητα
- B1** Μεγάλη επικινδυνότητα
- B2** Σχετικά μικρή επικινδυνότητα
- Γ1** Ανεκτή επικινδυνότητα
- Γ2** Χαμηλή επικινδυνότητα

3.2 Ποσοτική ανάλυση

Η μεθοδολογία βασίζεται στην εκτίμηση ενός διεθνώς αποδεκτού μεγέθους, της **ατομικής επικινδυνότητας ή διακινδύνευσης**.

Με την εν λόγω προσέγγιση υπολογίζεται αναλυτικά κι εκτιμάται ποσοτικά σε κλίμακα ρεαλιστικών μεγεθών, η **ατομική επαγγελματική επικινδυνότητα** για κάθε εργαζόμενο, σε κάθε θέση εργασίας:

- **ανά κατηγορία συνεπειών** π.χ. θάνατο, βαρύ τραυματισμό, ελαφρύ τραυματισμό κ.λπ.
- **Ανά βαθμό έκθεσης του εργαζομένου** στις συνέπειες από διακριτά ατυχηματικά γεγονότα ή εκλύσεις βλαπτικών παραγόντων
- **ανά θέση εργασίας**

Για την εφαρμογή της μεθόδου απαιτείται να αναγνωριστούν και να καθοριστούν σαφώς:

- Οι θέσεις εργασίας και οι δραστηριότητες, που λαμβάνουν χώρα σε αυτές
- Ο κατάλογος των πιθανών ατυχηματικών γεγονότων, τα οποία μπορεί να εκδηλωθούν, καθώς επίσης των βλαπτικών παραγόντων, που είναι δυνατόν να εκλυθούν κατά τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας.
- Οι συνέπειες από την εκδήλωση των ατυχηματικών γεγονότων ή των βλαπτικών παραγόντων στην περιοχή, στην οποία κινείται ο εργαζόμενος κατά την εργασία του (περιοχή θέσης εργασίας)

Τα αναλυτικά αποτελέσματα της μεθόδου δίνουν τη δυνατότητα να συγκριθεί η μερική ή η συνολική επικινδυνότητα:

- μεταξύ των διαφόρων θέσεων εργασίας (ανά κίνδυνο & συνέπεια)
- μεταξύ των διαφόρων κινδύνων (ανά θέση εργασίας & συνέπεια)
- μεταξύ των διαφόρων συνεπειών (ανά κίνδυνο & ανά θέση εργασίας)

Επιπλέον, η συγκεκριμένη μέθοδος προσφέρει τη δυνατότητα να εκτιμηθούν αναλυτικά τα προτεινόμενα μέτρα πρόληψης και προστασίας (οργανωτικά, τεχνικά, διαχειριστικά), για κάθε θέση και είδος εργασίας, στα κάτωθι επίπεδα:

- Ένταση πηγής και βαθμός κινδύνου (ρυθμός έκλυσης βλαπτικού παράγοντα, συχνότητα εναρκτήριου ατυχηματικού γεγονότος)
- Συχνότητα παρουσίας ενός εργαζομένου στη ζώνη επιπτώσεων ενός βλαπτικού παράγοντα
- Βαθμός διαχωρισμού (απομάκρυνσης) της θέσης εργασίας από τη ζώνη επιπτώσεων
- Βαθμός τρωτότητας του εργαζομένου (λήψη επιπρόσθετων ή πιο εντατικών μέτρων προστασίας)

Η Ατομική Επικινδυνότητα **ορίζεται ως η συχνότητα εμφάνισης** μίας συνέπειας στην υγεία ή στη σωματική ακεραιότητα ενός εργαζομένου, λόγω της συνεχούς, τακτικής, περιστασιακής ή ατυχηματικής έκθεσης του σε βλαπτικούς παράγοντες, οι οποίοι εκλύονται λόγω των εργασιών, που εκτελεί ο εργαζόμενος και συνδέονται με το χώρο και τη θέση εργασίας του. Η συνάρτηση, η οποία εκφράζει την ατομική επαγγελματική επικινδυνότητα R σε μία θέση εργασίας (x), είναι το γινόμενο τριών παραμέτρων:

- της συχνότητας έκλυσης (**f**) του βλαπτικού παράγοντα (συχνότητα ατυχηματικού γεγονότος)
- της πιθανότητας έκθεσης (**ε**) του εργαζομένου στο βλαπτικό παράγοντα με συγκεκριμένες συνέπειες
- της τρωτότητας (**V**) του ατόμου (εργαζομένου) στις συνέπειες αυτές [4,6]

$$R_{xIZ} = f_{xI} \varepsilon_{xIZ} V_{IZ}$$

Όπου:

R_{xIZ} = η ατομική επικινδυνότητα στην εκάστοτε θέση (x), λόγω ατυχήματος (I) και δεδομένη συνέπεια (z).

Η ατυχηματική επικινδυνότητα είναι η πιθανότητα να συμβεί ένα ανεπιθύμητο γεγονός, λόγω έκλυσης βλαπτικού παράγοντα σε έναν εργαζόμενο, ο οποίος βρίσκεται σε μία θέση εργασίας. Η επικινδυνότητα R_{XIZ} εκφράζεται σε yr^{-1} .

$x = 1, \dots, m$ όπου m το πλήθος των θέσεων εργασίας που εξετάζονται στην εγκατάσταση

$I = 1, \dots, n$ όπου n το πλήθος των ατυχηματικών γεγονότων (βλαπτικών παραγόντων), που εξετάζονται στην εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου

$z = 1, \dots, \omega$ όπου ω το πλήθος των συνεπειών από ατυχηματικά γεγονότα, που εξετάζονται στην εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου

f_{XI} = η συχνότητα με την οποία λαμβάνει χώρα το ατυχηματικό γεγονός στη θέση εργασίας (x). Η συχνότητα f_{XI} εκφράζεται σε yr^{-1}

ε_{XIZ} = η πιθανότητα έκθεσης ενός εργαζομένου στη θέση (x) και εντός της ζώνης επιπτώσεων (συνέπειας z), από όπου και εάν προέρχεται εντός της εγκατάστασης. Η πιθανότητα αυτή είναι αδιάστατο μέγεθος.

V_{IZ} = (δείκτης τρωτότητας) είναι η πιθανότητα ο εργαζόμενος να υποστεί την συνέπεια (z) με την προϋπόθεση ότι βρίσκεται εντός της ζώνης συνέπειας (z) από το γεγονός ατυχήματος (I). Ο δείκτης τρωτότητας είναι αδιάστατο μέγεθος.

Η πιθανότητα έκθεσης ε_{XIZ} εκφράζεται από το γινόμενο: $\varepsilon_{XIZ} = E_x \cdot P_{XIZ}$

Όπου:

E_x = η παρουσία του εργαζομένου μέσα στο συγκεκριμένο χώρο εργασίας (x), και αυτό το μέγεθος είναι αδιάστατο.

P_{XIZ} = το ποσοστό του τόπου της θέσης εργασίας, που καλύπτει η ζώνη συνέπειας (z) στη θέση εργασίας (x) από το γεγονός ατυχήματος (I).

Είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι η εκτίμηση των παραπάνω μεγεθών γίνεται από εμπειρικές παρατηρήσεις και μετρήσεις σε κάθε θέση εργασίας και για κάθε παράγοντα.

Όταν το ζητούμενο είναι η εκτίμηση της ατομικής επαγγελματικής επικινδυνότητας R για μία συγκεκριμένη συνέπεια π.χ. θάνατο, από όλους τους βλαπτικούς παράγοντες– κινδύνους – ατυχηματικά γεγονότα, η επικινδυνότητα υπολογίζεται ως εξής:

Για κάθε συνέπεια (z) πχ. θανατηφόρο περιστατικό, η συνολική ατομική επικινδυνότητα θανάτου R_{xz} στη θέση εργασίας (x) είναι το άθροισμα για όλα τα ατυχήματα n:

$$R_{xz} = \sum_{I=1, \dots, n} f_{XI} \varepsilon_{XIZ} V_{IZ}$$

Στη περίπτωση αυτή η συνολική επικινδυνότητα R_x για κάθε θέση επικινδυνότητας x, είναι το άθροισμα για όλες τις συνέπειες $z = 1, \dots, \omega$

$$R_x = \frac{\sum c_z R_{xz}}{\sum c_z}$$

για $z=1$ (θάνατος) , $z=2$ (βαρύς τραυματισμός), $z=3$ (ηπιότερος τραυματισμός) ,....., $z=\omega$

όπου c_z ο δείκτης σοβαρότητας της συνέπειας z. Ο δείκτης καθορίζεται από κατά περίπτωση από τη βαρύτητα που αποδίδεται για την συνέπεια κατά την ανάλυση.

Όταν το ζητούμενο είναι η εκτίμηση της ατομικής επαγγελματικής επικινδυνότητας R για όλες τις συνέπειες που μπορεί να έχει ένας βλαπτικός παράγοντας σε μία θέση εργασίας, η επικινδυνότητα υπολογίζεται ως εξής:

Για ένα γεγονός ατυχήματος πχ. φωτιά, η συνολική ατομική επικινδυνότητα R_{XI} στη θέση εργασίας (x) και για όλες τις συνέπειες της φωτιάς είναι το άθροισμα για όλες τις συνέπειες $z=1, \dots, \omega$, δίνεται από την εξίσωση:

$$R_{XI} = f_{XI} \sum c_x \varepsilon_{xiz} V_{iz}, \text{ για } z=1 \text{ (θάνατος), } 2 \text{ (βαρύς τραυματισμός), } \dots, \omega$$

Για την εκτίμηση των παραπάνω μεγεθών συνήθως χρησιμοποιούνται οι παρακάτω κλίμακες, ως προς την συχνότητα των ατυχηματικών γεγονότων και ως την προς τον βαθμό έκθεσης του εργαζομένου στη θέση αυτή. Οι αναγωγή των κλιμάκων αυτών είναι σε 2000 ώρες εργασίας ανά έτος. [4,5]

	Συχνότητα έκλυσης κινδύνου	Διαβάθμιση
1	Αναμενόμενο «περισσότερο από 1 φορά τον χρόνο»	1000
2	Πολύ πιθανό «1φορά τον χρόνο ή σε 2000 ώρες εργασίας »	500
3	Πιθανό «1 φορά στα 3 χρόνια ή στις 6000 ώρες εργασίας »	200
4	Λίγο πιθανό «1 φορά στα πέντε χρόνια »	100
5	Πολύ λίγο πιθανό «1 φορά στα 17 χρόνια »	30
6	Πρακτικά απίθανο «1 φορά στα 35 χρόνια που αποτελούν και τη μέγιστη διάρκεια εργασίας »	15
7	Απίθανο «1 φορά στα 500 χρόνια »	1

Πίνακας 4. Κλίμακα συχνότητας έκλυσης κινδύνου – εμφάνισης ατυχηματικού γεγονότος

	Συχνότητα έκλυσης κινδύνου	ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ
1	Συνεχής (μόνιμα) περισσότερες από 4 ώρες ανά οκτάωρο	1000
2	Συχνή (καθημερινά) 1 – 4 ώρες σε 8 ώρες εργασίας	250
3	Ευκαιριακή 1 – 5 ώρες σε 40 ώρες εργασίας	50
4	Ασυνήθης 1 – 5 ώρες σε 165 ώρες εργασίας	12
5	Σπάνια 6 – 12 ώρες σε 2000 ώρες εργασίας	2
6	Πολύ σπάνια 1 – 5 ώρες σε 2000 ώρες εργασίας	1
7	Καθόλου έκθεση	0

Πίνακας 5. Κλίμακα πιθανότητας παρουσίας του εργαζομένου στη θέση εργασίας

Η συνολική επικινδυνότητα, η οποία προκύπτει σε κάθε περίπτωση, είναι δυνατόν να συγκριθεί με αντίστοιχες επικινδυνότητες άλλων βλαπτικών παραγόντων, για κάθε συνέπεια. Για να καταστεί εφικτή η σύγκριση συνολικών επικινδυνοτήτων, που προκύπτουν από διαφορετικές συνέπειες, χρησιμοποιείται η κλίμακα δείκτη σημαντικότητας συνεπειών του επόμενου πίνακα. [4,5]

	Συχνότητα έκλυσης κινδύνου	ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ
1	Θάνατος (μοιραίο συμβάν από επίδραση βλαπτικού παράγοντα) Μόνιμη αναπηρία από επίδραση βλαπτικού παράγοντα	10
2	Σοβαρός τραυματισμός με εισαγωγή στο νοσοκομείο για διάρκεια >24h Τακτική ιατρική παρακολούθηση για διάρκεια >3 μήνες	2
3	Ελαφρύς τραυματισμός , που αντιμετωπίζεται τοπικά ή απαιτείται νοσοκομειακή περίθαλψη <24h Τακτική ιατρική παρακολούθηση για διάρκεια <3 μήνες	1

Πίνακας 6. Κλίμακα σοβαρότητας συνεπειών

Η σύγκριση της συνολικής επικινδυνότητας από τους διάφορους παράγοντες και για τις διάφορες συνέπειες, είναι κομβικής σημασίας για την λήψη αποφάσεων ως προς την αναγκαιότητα και την αμεσότητα λήψης μέτρων. Είναι, όπως αναφέραμε στην αρχή του κεφαλαίου εργαλείο, για να κρίνει και να οδηγήσει τον τεχνικό ασφαλείας σε συνεργασία με τον προϊστάμενο εργασίας, σε διορθωτικές κινήσεις ως προς αυτήν. Στον ακόλουθο πίνακα αναφέρεται η κλίμακα συνολικής επικινδυνότητας, σύμφωνα με την οποία λαμβάνονται οι αποφάσεις. [4,5]

	Συχνότητα έκλυσης κινδύνου	ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ
A	1.000.001 – 10.000.000	Εξαιρετικά μεγάλη
B	500.0001 – 1.000.000	Πολύ Μεγάλη
Γ	100.001 – 500.000	Μεγάλη
Δ	50.001 – 100.000	Σημαντική
Ε	0 – 50.000	Ανεκτή
A	1.000.001 – 10.000.000	Εξαιρετικά μεγάλη

Πίνακας 7. Κλίμακα επικινδυνότητας

Βάσει του επιπέδου επικινδυνότητας, που προκύπτει, καθορίζονται η ένταση και το πλήθος των προς λήψη μέτρων, όπως επίσης η αμεσότητα στην λήψη τους.

Για το **επίπεδο επικινδυνότητας A** επιβάλλεται η λήψη άμεσων δραστικών μέτρων. Επιπλέον, είναι εξαιρετικά πιθανό να κρίνονται αναγκαίες ριζικές μεταβολές στο τεχνολογικό ή οργανωτικό επίπεδο της εταιρίας.

Για περιπτώσεις, οι οποίες εμπίπτουν στο **επίπεδο επικινδυνότητας B**, τα μέτρα προς εφαρμογή χρειάζεται να είναι άμεσα κι αποτελεσματικά. Ακόμη, πιθανώς να

χρηζουν αναθεώρησης πρακτικές εργασίες και να αντικατασταθούν στοιχεία του τεχνολογικού συστήματος. Ενέργειες για τον περιορισμό της έκθεσης των εργαζομένων σε βλαπτικούς παράγοντες απαιτείται να συντελεστούν σε μικρό χρονικό διάστημα.

Σε συνθήκες υπαγόμενες στο **επίπεδο επικινδυνότητας Γ**, ενδείκνυται η λήψη μέτρων ασφαλείας σε συγκεκριμένους τομείς της εταιρίας, όπου εντοπίζονται και οι σημαντικότερες πηγές κινδύνου. Οι παρεμβατικές ενέργειες πρέπει να υλοποιηθούν σε σύντομο χρονικό διάστημα.

Στο **επίπεδο Δ** βαρύτητα πρέπει να δοθεί στην εφαρμογή και τήρηση των μέτρων ασφαλείας, καθώς και στην τακτική εκπαίδευση του προσωπικού για θέματα ασφαλείας. Τέτοιου είδους ενέργειες πρέπει να πραγματοποιούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

Η ύπαρξη ανεκτού **επιπέδου επικινδυνότητας Ε** συνεπάγεται τη συνεχή εφαρμογή και τήρηση των ισχυόντων μέτρων ασφαλείας και την αδιάλειπτη ενημέρωση κι ενεργοποίηση του προσωπικού σχετικά με αυτά.

Συμπεράσματα

Όπως έχει τονιστεί και νωρίτερα κρίνεται επιβεβλημένη η ύπαρξη μίας τέτοιας μελέτης σε κάθε κατάσταση που απασχολεί εργαζόμενους. Πέρα από την νομική υποχρέωση (Ν.3850/2010) της ύπαρξής της, διακρίναμε ότι υπάρχει και ουσιαστικός λόγος κατανοητός και από τον ιδιοκτήτη της επιχείρησης. Του παρέχεται ένα πλάνο με τρόπους καταπολέμησης των εργατικών ατυχημάτων, κάτι που του παρέχει και οικονομικό όφελος.

Ειδικότερα στην μελέτη που παρουσιάζεται στο παράρτημα για το συγκεκριμένο κατάσταση διαπιστώνουμε πως υπάρχουν συγκεκριμένες παρεμβάσεις που πρέπει να γίνουν και άμεσα, από τον ιδιοκτήτη για να εξασφαλίσει καλύτερες συνθήκες εργασίας και με μεγαλύτερη ασφάλεια.

Επιπροσθέτως η Μελέτη αυτή αποτελεί και εργαλείο πάνω στο οποίο βασίζεται ο τεχνικός ασφαλείας κατά την διάρκεια της μηνιαίας επιθεώρησής του.

Βιβλιογραφία

- 1) ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. «θέματα υγείας και ασφάλειας της εργασίας για επιχειρήσεις»
- 2) ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. «οδηγός για την υγεία και την ασφάλεια εργαζομένων»
- 3) Δρίβας Σ., Ζορμπά Κ., Κουκουλάκη Θ. «μεθοδολογικός οδηγός για την εκτίμηση και πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου», ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε
- 4) «Πρότυπο λογισμικό ποσοτικής εκτίμησης και αναφοράς επαγγελματικής επικινδυνότητας με τη χρήση διαδικτύου», Γ. Α. Παπαδάκης, Π. Π. Μαχαιρά, Σ. Ν. Βαρότσης, Πολυτεχνείο Κρήτης, 1ο Πανελλήνιο Συνέδριο για την Υγεία και την Ασφάλεια της Εργασίας, ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. Αθήνα 2010
- 5) Γραπτή εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου μονάδας παροχής βασικών ευκολιών Ναύσταθμου Κρήτης, Μπουζάκης Παύλος, τμήμα Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης, Πολυτεχνείο Κρήτης
- 6) Ανάλυση επικινδυνότητας στη βιομηχανία, Ανδρέας Αρβανιτογεώργος, ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε, Αθήνα 1999
- 7) ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε. Περιοδικό «υγιεινή και ασφάλεια τις εργασίας» τεύχος 2 ISSN :1108-5916,2000
- 8) Κλιμάκιο υγιεινής και ασφάλειας εργασίας ΔΕΗ 1998 «ότι πρέπει να γνωρίζετε για την εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου»
- 9) Νομός 3850/2010: «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων».
- 10) Π.Δ. 16/1996 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ».
- 11) Π.Δ. 17/1996 «Μέτρα για τη βελτίωση της ασφαλείας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ.»
- 12) Ν. 1568/1985 «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων».
- 13) Π.Δ. 398/1994 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας κατά την εργασία με οθόνες οπτικής απεικόνισης σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ».
- 14) Π.Δ. 395/1994 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 89/655/ΕΟΚ».
- 15) Π.Δ. 105/1995 «Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφαλείας ή/και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 92/58/ΕΟΚ».

Παράρτημα: Υπόδειγμα ΜΕΕΚ

(Μελέτη σε συνεργείο αυτοκινήτων)

Σε αυτή την τελική φάση παρουσιάζουμε μία ολοκληρωμένη μελέτη επαγγελματικού κινδύνου όπως αυτή θα πρέπει να φυλάσσετε στον χώρο του συγκεκριμένου συνεργείου και να συμβουλευτεί τον τεχνικό ασφαλείας, όπως και τους εργαζομένους στο χώρο αυτό.

Η ανάλυση γίνεται αποκλειστικά με ποιοτικό προσδιορισμό, διότι η φύση της εργασίας είναι σχετικά απλή για να χρησιμοποιηθεί η Ποσοτική ανάλυση.

**ΚΟΚΚΙΝΟΣ ΠΕΡΙΚΛΗΣ
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΥΗ ΜΗΧΑΝΟΚΙΝΗΤΩΝ ΟΧΗΜΑΤΩΝ**

ΜΕΛΕΤΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

ΣΥΝΤΑΞΑΣ : ΧΡΥΣΟΒΑΛΑΝΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΠΟΥΛΟΣ

Νοέμβριος 2016

Εκτίμηση του Επαγγελματικού Κινδύνου

στο συνεργείο Κόκκινος Περικλής

ΕΥΒΟΙΑΣ 106 , ΠΑΤΡΑ

Η Εκτίμηση του Επαγγελματικού Κινδύνου στην δραστηριότητα: συνεργείο αυτοκινήτων Κόκκινος Περικλής , εκπονήθηκε από τον σύμφωνα με τις ισχύουσες απαιτήσεις και καλύπτει την ελάχιστη νομοθετική υποχρέωση της επιχείρησης σύμφωνα με το αρ. 43 παρ. (α) του Ν.3850/10 ΦΕΚ84Α.

Ο Τεχνικός Ασφάλειας

Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος

Νοέμβριος 2016

Περιεχόμενα

1. <u>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ</u>	7
1.1 <u>Επωνυμία Επιχείρησης - Διεύθυνση</u>	7
1.2 <u>Νόμιμος Εκπρόσωπος, φορολογικά στοιχεία και διεύθυνση Κεντρικού Καταστήματος</u>	7
1.3 <u>Υπεύθυνο πρόσωπο επικοινωνίας</u>	7
1.4 <u>Δραστηριότητα Καταστήματος</u>	7
1.5 <u>Απασχολούμενο προσωπικό</u>	7
2. <u>Εισαγωγή</u>	8
3. <u>Μέθοδος</u>	9
4. <u>Στοιχεία ασθενειών και εργατικών ατυχημάτων</u>	10
5. <u>Ανάλυση κινδύνων (εγκατάστασης)</u>	11
5.1 <u>Σχέδιο διαφυγής</u>	11
5.1.1 <u>Διαδικασία</u>	11
5.1.2 <u>Διάδρομοι - έξοδοι διαφυγής</u>	11
5.1.3 <u>Σήμανση</u>	11
5.1.4 <u>Φωτισμός ασφαλείας</u>	12
5.1.5 <u>Εκπαίδευση – Ασκήσεις</u>	12
<u>Προτάσεις</u>	12
5.2 <u>Πυροπροστασία</u>	13
5.2.1 <u>Μελέτη πυρασφάλειας</u>	13
5.2.2 <u>Πυροσβεστήρες</u>	13
5.2.3 <u>Πυροσβεστική Φωλιά</u>	13
5.2.4 <u>Σήμανση</u>	13
5.2.5 <u>Συντήρηση</u>	13
5.2.6 <u>Εκπαίδευση</u>	13

<u>Προτάσεις</u>	14
<u>5.3 Εξαερισμός – κλιματισμός</u>	15
<u>5.3.1 Εξαερισμός</u>	15
<u>5.3.2 Κλιματισμός</u>	15
<u>Προτάσεις</u>	15
<u>5.4 Ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις</u>	17
<u>5.4.1 Ανελκυστήρες</u>	17
<u>5.4.2 Πίνακες διανομής</u>	18
<u>Προτάσεις</u>	18
<u>5.5 Φυσικό περιβάλλον</u>	19
<u>5.5.1 Φωτισμός</u>	19
<u>5.5.2 Θόρυβος</u>	19
<u>5.5.3 Ακτινοβολία</u>	20
<u>5.5.4 Προέλευση στην εργασία</u>	20
<u>5.6 Χρήση χημικών ουσιών</u>	21
<u>5.6.1 Έκθεση σε σκόνη και λοιπά σωματίδια</u>	21
<u>5.7 Χειρωνακτική Διακίνηση φορτίων</u>	22
<u>Προτάσεις</u>	22
<u>5.8 Επικίνδυνη στάση εργασίας</u>	23
<u>Προτάσεις</u>	23
<u>5.9 Μηχανικοί κίνδυνοι</u>	24
<u>5.9.1 Πτώση / ολίσθηση</u>	24
<u>Προτάσεις</u>	24
<u>5.9.2 Πτώση Αντικειμένων</u>	25
<u>Προτάσεις</u>	25
<u>5.9.3 Αιχμηρές ακμές</u>	25
<u>Προτάσεις</u>	25

5.10 Υγιεινή.....	26
<u>Προτάσεις</u>	26
5.11 Ψυχολογικοί Παράγοντες.....	26
<u>Προτάσεις</u>	26
6. <u>Σημάνσεις</u>	28
6.1 <u>Ηλεκτρολογικό πίνακα</u>	28
6.2 <u>Πυροσβεστήρες</u>	29
6.3 <u>Φαρμακείο</u>	29
6.4 <u>Κάπνισμα</u>	29
6.5 <u>Όδευση διαφυγής</u>	30
7. <u>ΚΥΡΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ & ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ</u>	31
7.1 <u>Κύριες υποχρεώσεις του εργοδότη</u>	31
7.2 <u>Υποχρεώσεις των εργαζομένων</u>	33
<u>ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ</u>	35
<u>ΣΚΟΠΟΣ</u>	35
<u>ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ</u>	35
<u>ΕΝΤΥΠΑ</u>	35
<u>ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ</u>	35
<u>ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ</u>	35
<u>Ορισμός - Κατηγοριοποίηση Εργατικών Ατυχημάτων</u>	35
<u>Αναφορά Ατυχημάτων</u>	37
<u>Αναφορά ατυχημάτων στο εσωτερικό της επιχείρησης</u>	37
<u>Αναφορά ατυχημάτων στις αρχές</u>	37
<u>ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ</u>	46
<u>ΣΚΟΠΟΣ</u>	46
<u>ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ</u>	46
<u>ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ</u>	46

<u>ΕΝΤΥΠΑ - ΟΔΗΓΙΕΣ</u>	46
<u>ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ</u>	46
<u>Πριν την πυρκαγιά</u>	49
<u>Κατά τη διάρκεια της πυρκαγιάς</u>	50
<u>Πριν το σεισμό</u>	52
<u>Κατά τη διάρκεια του σεισμού</u>	52
<u>ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ</u>	54
<u>Χειρωνακτική εργασία</u>	56
<u>Ο Ρόλος του Τεχνικού Ασφαλείας</u>	58
<u>ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ</u>	60

1. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

1.1 Επωνυμία Επιχείρησης - Διεύθυνση

Επωνυμία : Κόκκινος Περικλής

Διεύθυνση καταστήματος : Ευβοίας 106 , ΠΑΤΡΑ

1.2 Νόμιμος Εκπρόσωπος, φορολογικά στοιχεία και διεύθυνση Καταστήματος

- Κόκκινος Περικλής
- ΑΦΜ : 028053193
- ΔΟΥ : Γ' Πατρών
- Διεύθυνση: Ευβοίας 106
- Τηλ. Επ : . 2610311833

1.3 Υπεύθυνο πρόσωπο επικοινωνίας

Όνομα: Κόκκινος Περικλής

Τηλέφωνο Οικίας : 2610324989

1.4 Δραστηριότητα Καταστήματος

Συντήρηση και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων

1.5 Απασχολούμενο προσωπικό

Στο συνεργείο απασχολούνται 2 άτομα

Το ωράριο λειτουργίας είναι 8 πμ με 4 μμ , Από Δευτέρα ως και Σάββατο.

2. Εισαγωγή

Η Μελέτη Εκτίμησης του Επαγγελματικού Κινδύνου (ΜΕΕΚ εφεξής) για την εγκατάσταση του συνεργείου αυτοκινήτων Κόκκινος Περικλής, με την δραστηριότητα Συντήρηση και επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων περιλαμβάνει τον εντοπισμό των κινδύνων για την ασφάλεια και υγεία του προσωπικού.

Η ΜΕΕΚ έχει ως στόχο την αναγνώριση όλων των εν δυνάμει κινδύνων στο χώρο εργασίας και τη διατύπωση των αναγκαίων διορθωτικών μέτρων για την εξάλειψη ή την ελαχιστοποίηση των κινδύνων αυτών.

Οι εγκαταστάσεις του μισθωμένου Ισόγειου καταστήματος περιλαμβάνουν:

- Συνεργείο
- Πατάρι
- Γραφείο
- WC

Η Επιχείρηση συνορεύει Ανατολικά με δρόμο, Δυτικά με ακάλυπτο χώρο, Νότια με δρόμο στο χώρο και Βόρεια με κατάστημα.

Το συνεργείο έχει τέσσερεις εισόδους για το αυτοκίνητα προς επισκευή και το πατάρι χρησιμοποιείται για αποθήκευση ανταλλακτικών.

Η παρούσα ΜΕΕΚ αναφέρεται σε όλους τους χώρους της εγκατάστασης λαμβάνοντας υπ' όψη τις ιδιαιτερότητες που ισχύουν σε κάθε χώρο ξεχωριστά.

3. Μέθοδος

Λόγω της φύσης της δραστηριότητας του καταστήματος, οι εργαζόμενοι δραστηριοποιούνται κυρίως στον χώρο επισκευής των οχημάτων.

Η Εκτίμηση του Επαγγελματικού Κινδύνου πραγματοποιήθηκε με επιτόπια επιθεώρηση των χώρων και παρακολούθηση των εργασιών.

Η εκτίμηση κινδύνου στους χώρους διεξήχθη εξετάζοντας ξεχωριστά :

- Το γενικό περιβάλλον Θερμοκρασία, θόρυβος, φωτισμός, εξαερισμός
- Τα μέσα πρόσβασης
- Τα μηχανήματα και τους κινδύνους
- Τον βοηθητικό εξοπλισμό
- Τις ειδικές εργασίες
- Την ασφάλεια από ηλεκτρολογικής πλευράς
- Άλλες δραστηριότητες
- Διαφόρους παράγοντες που συμβάλουν στο άγχος ή την ένταση κατά την εργασία.

Κατά τη διάρκεια σύνταξης της παραπάνω μελέτης καταγράφηκαν περιπτώσεις κινδύνων που απαιτούσαν πληρέστερη εκτίμηση.

4. Στοιχεία ασθενειών και εργατικών ατυχημάτων

Δεν υπάρχουν καταγεγραμμένες επαγγελματικές ασθένειες, ούτε ενδείξεις για πιθανή ύπαρξή τους. Η απουσία από την εργασία οφείλεται κυρίως σε κοινά νοσήματα, τα οποία ακολουθούν την πορεία του γενικού πληθυσμού.

5. Ανάλυση κινδύνων (εγκατάστασης)

5.1 Σχέδιο διαφυγής

5.1.1 Διαδικασία

Δεν υπάρχει καταγεγραμμένη διαδικασία εκκένωσης της εγκατάστασης ούτε θεωρείται απαραίτητη λόγω της απλούστατης διαμόρφωσης του χώρου.

5.1.2 Διάδρομοι - έξοδοι διαφυγής

Έξοδοι διαφυγής

- Η εκκένωση του ισογείου πραγματοποιείται μέσω των κυρίων εξόδων – εισόδων των οχημάτων, οι οποίες διατηρούνται πάντοτε ξεκλειδωτες κατά τις ώρες λειτουργίας του καταστήματος και οδηγούν στο πεζοδρόμιο.
- Η διάστασή (κατά πλάτος και ύψος) της κρίνεται ικανοποιητική
- Το υλικό κατασκευής τους είναι Υαλοπίνακας.

Διάδρομοι διαφυγής

Οι διάδρομοι κυκλοφορίας που αποτελούν και οδεύσεις διαφυγής, πρέπει να διατηρούνται ελεύθεροι από εμπόδια. Καθώς και το πλάτος τους είναι ικανοποιητικό.

5.1.3 Σήμανση

Η σήμανση οδεύσεων διαφυγής και εξόδων κινδύνου δεν είναι ικανοποιητική. Δεν υπάρχει η προβλεπόμενη από το Π.Δ. 105/1995 σήμανση ασφαλείας στους χώρους στην εγκατάσταση.

5.1.4 Φωτισμός ασφαλείας

Δεν υπάρχουν φωτιστικά σώματα ασφαλείας στην εγκατάσταση.

5.1.5 Εκπαίδευση – Ασκήσεις

Την πραγματοποίηση ασκήσεων εκκένωσης του κτηρίου ή εκπαίδευση του προσωπικού στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, την πραγματοποιεί ο Τεχνικός Ασφαλείας.

Προτάσεις

- Διατύπωση στοιχειωδών κανόνων εκκένωσης των χώρων (περιπτώσεις κατά τις οποίες γίνεται εκκένωση, ενδεικνυόμενη συμπεριφορά, κλπ.)
- Ο υπεύθυνος της επιχείρησης (Τεχνικός ασφαλείας) πρέπει να ενημερώσει τους εργαζόμενους για τα μέτρα ασφάλειας που τηρεί στην επιχείρηση.
- Οι Έξοδοι κινδύνου θα πρέπει να παραμένουν πάντα ξεκλειδωτες και οι οδεύσεις διαφυγής να διατηρούνται πάντα ελεύθερες από εμπόδια .
- Απαιτείται η τοποθέτηση σημάνσεων για τις οδεύσεις διαφυγής καθώς και για τις εξόδους διαφυγής, όπως ορίζει το Π.Δ. 105/1995.
- Απαγορεύεται η ύπαρξη πελατών στο χώρο επισκευής.
- Απαραίτητη η δημιουργία χώρου αναμονής των πελατών.
- Σημαντική είναι η αντικατάσταση των υαλοπινάκων όλων των εξόδων ασφαλείας με αντίστοιχους ασφαλείας.

5.2 Πυροπροστασία

5.2.1 Μελέτη πυρασφάλειας

Υπάρχει πιστοποιητικό πυρασφάλειας από την Πυροσβεστική υπηρεσία.

5.2.2 Πυροσβεστήρες

Η επιχείρηση διαθέτει τον απαιτούμενο αριθμό πυροσβεστήρων, με βάση την μελέτη πυρασφάλειας, και οι οποίοι **ΔΕΝ** έχουν συντηρηθεί πρόσφατα.

5.2.3 Πυροσβεστική Φωλιά

Υπάρχουν δύο πυροσβεστικές φωλιές στο πίσω μέρος του καταστήματος.

5.2.4 Σήμανση

Δεν υπάρχει σήμανση των θέσεων των πυροσβεστήρων με βάση το ΠΔ 105/1995

5.2.5 Συντήρηση

Οι φορητοί πυροσβεστήρες **πρέπει να** συντηρούνται, ελέγχονται και αναγομώνονται ετησίως από εξωτερικό φορέα και η σχετική τεκμηρίωση τηρείται από την εταιρία.

5.2.6 Εκπαίδευση

Η εκπαίδευση γίνεται από τον τεχνικό ασφαλείας

Προτάσεις

- Τοποθέτηση της προβλεπόμενης από το ΠΔ 105/95 σήμανσης των πυροσβεστήρων και του λοιπού εξοπλισμού.
- Τοποθέτηση και κατανομή των πυροσβεστήρων κατά τρόπο, ώστε να υπάρχει ένας πυροσβεστήρας ανά διακριτό χώρο. Όλοι οι πυροσβεστήρες θα πρέπει να αναρτηθούν σε σταθερές και εμφανείς θέσεις και σε ύψος 40-60 cm από το έδαφος.
- Η μετακίνησή τους θα πρέπει να αποφεύγεται, ενώ η πρόσβαση σε αυτούς καθώς και στην πυροσβεστική φωλιά θα πρέπει να είναι ελεύθερη από εμπόδια.
- Οι πυροσβεστήρες θα πρέπει να συντηρούνται, να ελέγχονται και να αναγομώνονται ετησίως από εξωτερικό φορέα. Η σχετική τεκμηρίωση πρέπει να τηρείται από την εταιρεία.
- Να υπάρχει σχετική σήμανση απαγόρευσης του τσιγάρου σε όλους τους κλειστούς χώρους
- Τακτικός έλεγχος από αδειούχο ηλεκτρολόγο εγκαταστάτη για την σωστή λειτουργία της ηλεκτρολογικής εγκατάστασης και έκδοσης αντίστοιχης βεβαίωσης υπογεγραμμένης από αυτόν, ως αποφυγή εκδήλωσης πυρκαγιάς από βραχυκύκλωμα.
- Εκπαίδευση εργαζομένων σε μέτρα πυρασφάλειας και διαδικασίες εκκένωσης.
- Επιθυμητό είναι και η ύπαρξη πυροσβεστήρα στο πατάρι του καταστήματος καθώς και στην βάση της σκάλας που οδηγεί σε αυτό.
- Απαραίτητο είναι η ύπαρξη πυροσβεστήρα 5kg CO₂ πλησίον των ηλεκτρικών πινάκων, καθώς και δίπλα από μηχανήματα με εύφλεκτα υλικά.

5.3 Εξαερισμός – κλιματισμός

5.3.1 Εξαερισμός

Ο φυσικός εξαερισμός του χώρου του ισογείου γίνεται από τις θύρες εισόδου και εξόδου του καταστήματος.

5.3.2 Κλιματισμός

Δεν υπάρχει κλιματισμός

Προτάσεις

- Θα πρέπει να υπάρχει κλιματισμός στον χώρο εργασίας.
- Η συντήρηση των κλιματιστικών μονάδων θα πρέπει να συνοδεύεται από σχετική βεβαίωση του συντηρητή και θα πρέπει να φυλάσσεται στο κατάστημα.
- Τακτική συντήρηση κλιματιστικών συστημάτων 1 φορά ανά εξάμηνο ή σύμφωνα με τον κατασκευαστή.
- Καθαρισμός φίλτρων κλιματιστικών μονάδων (μία φορά ανά μήνα). Καθαρισμός επιφανείας στοιχείων ψύξης – θέρμανσης με πεπιεσμένο αέρα και καθαριστικά αντιμικροβιακά υγρά 1 φορά ανά εξάμηνο.
- Συνιστώμενη Θερμοκρασία και υγρασία ώστε να υπάρχει θερμική άνεση :
 - ✓ Χειμώνας: Θερμοκρασία Ξηρού βολβού 20 έως 24 °C
Σχετική Υγρασία 35% έως 40%
 - ✓ Καλοκαίρι: Θερμοκρασία Ξηρού βολβού 25 έως 27 °C
Σχετική Υγρασία 45% έως 55%

- **Απαραίτητη** η ύπαρξη συστήματος απομάκρυνσης των ρύπων των υπό επισκευή αυτοκινήτων. Το συνεργείο **δεν διαθέτει** εξοπλισμό απαγωγής καυσαερίων, τοπικής αλλά και γενικής απαγωγής τους.

5.4 Ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις

5.4.1 Ανελκυστήρες – μηχανήματα ανύψωσης αυτοκινήτων

Δεν υπάρχει ανελκυστήρας στην εγκατάσταση.

Υπάρχουν δύο δικόλωνες υδραυλικές ανυψωτικές διατάξεις και μία τετρακόλωνα διάταξη, για την ανύψωση των υπό επισκευή αυτοκινήτων.

Προτάσεις

- Θα πρέπει να υπάρχει σήμανση CE στις ανυψωτικές διατάξεις, καθώς και διάγραμμα με την ικανότητα ανύψωσης του μηχανισμού.
- Το υπό ανύψωση αυτοκίνητο θα πρέπει να είναι καλά εδρασμένο πάνω στον ανυψωτικό μηχανισμό, ώστε να αποφευχθεί ενδεχόμενο πτώσης του.
- Δεν θα πρέπει περιμετρικά και εντός απόστασης ενός μέτρου, να βρίσκονται εργαζόμενοι κατά την διαδικασία ανύψωσης, καθώς και όλοι οι εργαζόμενοι στην θέση εργασίας υποχρεωτικά θα πρέπει να είναι ενημερωμένοι για την διαδικασία αυτή.
- Στον χώρο κάτω από το ανυψωμένο μηχάνημα θα πρέπει να είναι ο ελάχιστος αριθμός εργαζομένων.
- Θα πρέπει να γίνεται σύμφωνα με την νομοθεσία τακτικός έλεγχος για την σωστή λειτουργία του και τα παραστατικά ελέγχου να φυλάσσονται εντός την επιχείρησης. (τουλάχιστον 2 φορές τον χρόνο).

5.4.2 Πίνακες διανομής

- Ο κύριος πίνακας διανομής ηλεκτρικού ρεύματος βρίσκεται στον χώρο της αποθήκης.
- Ο πίνακας είναι ασφαλισμένος σε κλειστό κουτί όπως προβλέπεται.
- Έχει ρελέ διαφυγής
- Υπεύθυνος για τυχόν ρυθμίσεις ή οποιαδήποτε άλλη επέμβαση είναι ο αδειούχος ηλεκτρολόγος εγκαταστάτης της εταιρίας.

Προτάσεις

- Να τηρείται η σχετική τεκμηρίωση από την εταιρία, για κάθε εργασία συντήρησης και επισκευής εξοπλισμού.
- Οι επεμβάσεις στον πίνακα γίνονται **ΜΟΝΟ** από αδειούχο ηλεκτρολόγο
- Τακτικός έλεγχος (ουλάχιστον ανά έτος ορθής λειτουργίας της ηλεκτρολογικής εγκατάστασης από αδειούχο ηλεκτρολόγο καθώς και του ρελέ διαφυγής (Δ.Δ.Ε.)
- **Απαγορεύεται** η διέλευση των αγωγών στα δάπεδα και στις οδεύσεις διαφυγής.
- Να ελέγχεται μία φορά τον χρόνο η μόνωση των καλωδίων που τρέχουν ορατά σε κανάλια ή στερεώνονται σε τοίχους.
- Οι αγωγοί δεν θα πρέπει να ακουμπούν στο έδαφος και να έχουν προστασία έναντι υγρασίας.
- Οι μπαλαντέζες που χρησιμοποιούνται για τροφοδότηση εξοπλισμού θα πρέπει να μην έχουν φθορές στην μόνωση και να έχουν απαραίτητα διακόπτη ρεύματος.
- Θα πρέπει η πρόσβαση προς τον ηλεκτρολογικό πίνακα να είναι **ΠΑΝΤΑ** ελεύθερη από εμπόδια.
- Σε περίπτωση φωτιάς η πυρόσβεσή του **γίνεται αποκλειστικά** με την χρήση των πυροσβεστήρων του χώρου.

5.5 Φυσικό περιβάλλον

5.5.1 Φωτισμός

Φυσικός Φωτισμός

Ο χώρος των εργασιών φωτίζεται από την βιτρίνα του καταστήματος.

Τεχνητός Φωτισμός

Ο τεχνητός φωτισμός είναι επαρκής για τις ανάγκες της εργασίας και παρέχεται από πληθώρα φωτιστικών σωμάτων.

Είναι επιθυμητό και ουσιαστικό, να μπορεί να ελεγχθεί η ένταση του τεχνητού φωτισμού από τους υπαλλήλους, κάτι που επιτυγχάνεται με την ενεργοποίηση ή όχι κάποιων φωτιστικών σωμάτων. Αυτή η κλιμάκωση προσφέρει έλεγχο στο γενικό επίπεδο φωτισμού, ανάλογα με την εποχή και τις καιρικές συνθήκες .

Προβλήματα Φωτισμού

Δεν διαπιστώθηκε ανεπάρκεια φωτισμού. Ο συνδυασμός φυσικού και τεχνητού φωτισμού δημιουργεί ικανοποιητικές γενικά φωτιστικές συνθήκες στους εργασιακούς χώρους.

Προτάσεις

Άμεση αντικατάσταση σπασμένων ή καμένων λαμπτήρων και σπασμένων ρευματοδοτών και ρευματοληπτών, εφόσον χρειαστεί στο μέλλον, διότι στην παρούσα φάση όλα λειτουργούν άριστα και βρίσκονται και σε άριστη κατάσταση.

5.5.2 Θόρυβος

Οι εργαζόμενοι δεν εκτίθενται σε υψηλά επίπεδα θορύβου, λόγω της φύσης της εργασίας τους.

Προτάσεις

Δεν υπάρχουν προτάσεις.

5.5.3 Ακτινοβολία

Έκθεση σε Η/Υ

Οι εργαζόμενοι δεν έχουν συνεχόμενη έκθεση στην ακτινοβολία της οθόνης του υπολογιστή, επιπροσθέτως η χρησιμοποιούμενη οθόνη είναι τηρεί τις απαιτήσεις χαμηλής ακτινοβολίας.

Προτάσεις

Δεν υπάρχουν προτάσεις.

5.5.4 Προέλευση στην εργασία

Προτάσεις

- Τακτική Συντήρηση των οχημάτων
- Τήρηση κανόνων Κ.Ο.Κ.

5.6 Χρήση χημικών ουσιών

5.6.1 Έκθεση σε σκόνη και λοιπά σωματίδια

Οι εργαζόμενοι δεν εκτίθενται σε υψηλά επίπεδα σκόνης, λοιπών σωματιδίων και χημικών ουσιών.

Προτάσεις

- Το προσωπικό καθαρισμού εκτίθεται σε τέτοιου είδους παράγοντες για αυτό συνιστάτε η χρήση γαντιών και φόρμα εργασίας.
- Δεν θα πρέπει να γίνεται ανάμιξη των καθαριστικών και απολυμαντικών ουσιών λόγω της έκλυσης πολύ επικίνδυνων χημικών ουσιών.
- Προτείνεται ο τακτικός καθαρισμός και καλός εξαερισμός των χώρων.
- Συνιστάται η χρήση γαντιών και φίλτρων αναπνοής μίας χρήσης κατά την αντικατάσταση υλικού toner.
- Η αντικατάσταση υγρών μπαταρίας θα πρέπει να γίνεται με προσοχή και να μην έρχεται σε επαφή με το δέρμα. Κρίνεται απαραίτητη η χρήση γαντιών και μάσκας.

5.7 Χειρωνακτική Διακίνηση φορτίων

Η διακίνηση βαρών από το προσωπικό είναι μικρής συχνότητας, εξαρτάται ασφαλώς από το φόρτο εργασίας ανά χρονική περίοδο. Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η διακίνηση μεγάλου συνολικού βάρους (έστω και μοιρασμένου σε πολλά μικρότερα φορτία) μπορεί να προκαλέσει σε βάθος χρόνου σωρευτικές επιπτώσεις στο μυοσκελετικό σύστημα των εργαζομένων.

Οι εργαζόμενοι έχουν τη δυνατότητα να κάνουν διαλείμματα ανάπαυσης κατά τη διάρκεια της ημέρας, γεγονός σημαντικό αφού δίνεται η δυνατότητα ανάνηψης στο μυοσκελετικό σύστημα. Η δυνατότητα αυτή βεβαίως, όπως και η συχνότητα και η διάρκεια των διαλειμάτων, εξαρτώνται απόλυτα από το φόρτο εργασίας ανά πάσα στιγμή.

Οι εργαζόμενοι δεν έχουν λάβει εκπαίδευση στην ορθή Χειρωνακτική Διακίνηση Φορτίων. Η μέθοδος που ακολουθείται βασίζεται κυρίως στην εμπειρία.

Προτάσεις

- Παροχή εκπαίδευσης στους εργαζόμενους σχετικά με την ορθή μεθοδολογία Χειρωνακτικής Διακίνησης Φορτίων. (Παράρτημα)
- Χρήση μηχανικών μέσων ανύψωσης και διακίνησης φορτίων σε όλες τις δυνατές περιπτώσεις.

5.8 Επικίνδυνη στάση εργασίας

Λόγω της φύσης της εργασίας απαιτείται οι εργαζόμενοι να εργάζονται πολλές ώρες όρθιοι ή σε άβολες στάσεις, πράγμα το οποίο έχει ως αποτέλεσμα την καταπόνηση του μυοσκελετικού τους συστήματος.

Προτάσεις

- Κατάλληλος προγραμματισμός διαλειμμάτων για την ανάνηψη του μυοσκελετικού συστήματος.

5.9 Μηχανικοί κίνδυνοι

5.9.1 Πτώση / ολίσθηση

Στο εμπορικό κατάστημα υπάρχουν διάδρομοι ικανοποιητικού πλάτους για την κίνηση των εργαζομένων.

Υπάρχει πατάρι αποθήκευσης υλικών- ανταλλακτικών, το οποίο επικοινωνεί με το υπόλοιπο συνεργείο με την χρήση σκάλας.

Προτάσεις

- Καθαρισμός δαπέδων τοπικά μετά την ρίψη υγρών
- Σήμανση ειδοποίησης ολισθηρού δαπέδου κατά την διαδικασία καθαρισμού τους, με φορητές κίτρινες προειδοποιητικές πινακίδες
- Άμεση επισκευή / επιδιόρθωση σε περίπτωση αστοχίας υλικού.
- Άμεση τοποθέτηση αντιολισθητικών ταινιών στα σκαλοπάτια.

5.9.2 Πτώση Αντικειμένων

Στο κατάστημα υπάρχουν ράφια τοποθέτησης ανταλλακτικών.

Προτάσεις

- Σωστή τοποθέτηση των προϊόντων κατά ύψος ανάλογα με το βάρος τους. Τα ελαφρύτερα είδη σε ψηλότερα σημεία.
- Ασφάλιση των προϊόντων έναντι πτώσης.
- Συνιστάται η τοποθέτηση της αποθήκης σε άλλος μέρος του συνεργείου, πέρα από το πατάρι για αν αποφευχθούν και προβλήματα κατά την χειρωνακτική μετακίνηση των προϊόντων.
- Είναι αναγκαίος ο καθαρισμός και η ταξινόμηση των ανταλλακτικών στο χώρο τοποθέτησης.

5.9.3 Αιχμηρές ακμές

Δεν έχουν παρατηρηθεί

Προτάσεις

- Εφόσον στο μέλλον παρουσιαστούν θα πρέπει να λειανθούν για την αποφυγή τραυματισμών .

5.10 Υγιεινή

Η υγιεινή των χώρων καθώς και του WC δεν είναι ικανοποιητική. Θα πρέπει να τηρείται το προεδρικό διάταγμα Π.Δ. 78/1988.

Προτάσεις

- Καθημερινή διαδικασία καθαριότητά τους.
- Απαγορεύεται ρητά η τοποθέτηση προϊόντων εντός του WC.

5.11 Ψυχολογικοί Παράγοντες

Οι σχέσεις των εργαζομένων είναι καλές

Προτάσεις

- Σταθερό ωράριο εργασίας

5.12 Γενικές παρατηρήσεις προς συμμόρφωση

- Θα πρέπει να δημιουργηθεί χώρος αναμονής των πελατών.
- Θα πρέπει να απαγορεύεται στον χώρο εργασίας να βρίσκονται πελάτες, και να υπάρχει αναρτημένη σχετική ένδειξη.
- Το δάπεδο καθώς και οι σκάλες θα πρέπει είναι με αντιολισθητικό υλικό.
- Τα εργαλεία θα πρέπει να είναι αναρτημένα στον τοίχο πάνω από τον πάγκο εργασίας.
- Ο πάγκος εργασίας θα πρέπει να είναι πάντα καθαρός από υλικά μετά την αποπεράτωση μίας εργασίας.
- Σύμφωνα με τον Ν3850/2010 θα πρέπει οι εργαζόμενοι να κάνουν χρήση των απαραίτητων μέσω ατομικής προστασίας σύμφωνα με τις υποδείξεις του τεχνικού Ασφαλείας.

6. Σημάνσεις

6.1 Ηλεκτρολογικό πίνακα

- Θα πρέπει να τοποθετηθεί σήμανση για την αποφυγή ηλεκτροπληξίας στον ηλεκτρολογικό πίνακα.

- Σήμανση ότι απαγορεύεται η ρίψη νερού σε περίπτωση φωτιάς.

6.2 Πυροσβεστήρες

- Θα πρέπει να βρίσκονται σε συγκεκριμένες θέσεις οι οποίες θα πρέπει να σημειωθούν όπως έχει τονιστεί και στις προτάσεις της παραγράφου §5.2

Πυροσβεστήρας.

6.3 Φαρμακείο

- Θα πρέπει στο χώρο να υπάρχει φαρμακείο (περιεχόμενο στο παράρτημα 3) και η σήμανσή του είναι :

6.4 Κάπνισμα

- Απαγορεύεται σε όλους τους χώρους την επιχείρησης το κάπνισμα και η σήμανσή του είναι :

Απαγορεύεται
το κάπνισμα

6.5 Όδευση διαφυγής

- Στον χώρο υπάρχουν σημάσεις για την διαδρομή διαφυγής :

ή

Οδός διαφυγής

7. ΚΥΡΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ & ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

7.1 Κύριες υποχρεώσεις του εργοδότη

Στα πλαίσια των ευθυνών του, ο εργοδότης λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων πρόληψης των επαγγελματικών κινδύνων, ενημέρωσης και κατάρτισης, καθώς και της δημιουργίας της απαραίτητης οργάνωσης και της παροχής των αναγκαίων μέσων. Ειδικότερα πρέπει:

- Να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα για να εξασφαλίσει ότι τόσο οι εργαζόμενοι, όσο και οποιοσδήποτε τρίτος στο χώρο εργασίας, δεν διατρέχουν κίνδυνο για την υγεία τους.
- Να φροντίζει ώστε να προσαρμόζονται τα μέτρα προστασίας της ασφάλειας και υγείας ανάλογα με τις μεταβολές των περιστάσεων και να επιδιώκει τη βελτίωση των υφισταμένων καταστάσεων.
- Να εφαρμόζει τις υποδείξεις των τεχνικών και υγειονομικών επιθεωρητών εργασίας και γενικά να διευκολύνει το έργο τους μέσα στην επιχείρηση κατά τους ελέγχους.
- Να επιβλέπει την ορθή εφαρμογή των μέτρων ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία.
- Να λαμβάνει συνολικά μέτρα για την προστασία όλων των εργαζομένων.
- Να γνωστοποιεί στους εργαζόμενους τον επαγγελματικό κίνδυνο από την εργασία τους.
- Να ενθαρρύνει και διευκολύνει την επιμόρφωση των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους σε θέματα υγείας και ασφάλειας της εργασίας.
- Να ενημερώνει τους εργαζόμενους και τους εκπρόσωπούς τους για τη νομοθεσία ασφάλειας και υγείας, για την εφαρμογή της μέσα στην επιχείρηση, καθώς και για τους πιθανούς κινδύνους και τα μέτρα πρόληψής τους.
- Να καταρτίζει πρόγραμμα προληπτικής δράσης και βελτίωσης των συνθηκών εργασίας στην επιχείρηση.

- Να εξασφαλίζει τη συντήρηση και την παρακολούθηση της ασφαλούς λειτουργίας μέσων και εγκαταστάσεων.
- Να τηρεί τα σχετικά με την Ασφάλειας και Υγείας των Εργαζομένων (Α&ΥΕ) βιβλία όπως αυτά ορίζονται από το νόμο, δηλαδή “Βιβλίο Γραπτών υποδείξεων του Τεχνικού Ασφαλείας και του Γιατρού Εργασίας”, “Βιβλίο Καταγραφής Ατυχημάτων”, “Βιβλίο Συντήρησης”
- Να οργανώσει την παροχή πρώτων βοηθειών, την πυρασφάλεια, την εκκένωση των χώρων από εργαζομένους όταν υπάρχει σοβαρός και άμεσος κίνδυνος.
- Να ζητά τη γνώμη των εργαζομένων και των εκπροσώπων τους στα ζητήματα που άπτονται της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία.
- Να εξασφαλίζει σε κάθε εργαζόμενο κατάλληλη και επαρκή εκπαίδευση στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας.

Άλλες εργοδοτικές υποχρεώσεις

Ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να αναλάβει δράση για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων και σε άλλα ειδικότερα θέματα, όπως αυτά προκύπτουν από την νομοθεσία:

Προστασία από τον θόρυβο

Διάθεση στην αγορά και προμήθεια μηχανών

Χρήση εξοπλισμού εργασίας

Χρήση μέσων ατομικής προστασίας

Χειρωνακτική διακίνηση φορτίων

Εργασία με οθόνες οπτικής απεικόνισης

Σήμανση χώρων εργασίας

Χώροι εργασίας

Εργασία Εγκύων

7.2 Υποχρεώσεις των εργαζομένων

Παρακάτω αναφέρονται οι υποχρεώσεις των εργαζομένων σε σχέση με την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας, όπως καθορίζονται από το Νόμο 1568/1985 και το Προεδρικό Διάταγμα 17/1996, και από τον Ν.3850/10 ΦΕΚ84Α.

7.2.1 Κάθε εργαζόμενος έχει υποχρέωση να εφαρμόζει τους κανόνες υγιεινής και ασφάλειας και να φροντίζει ανάλογα με τις δυνατότητές του, για την ασφάλεια και την υγεία του, καθώς και για την ασφάλεια και την υγεία των άλλων ατόμων που επηρεάζονται από τις πράξεις ή παραλείψεις του κατά την εργασία σύμφωνα με την εκπαίδευσή του και τις κατάλληλες οδηγίες του εργοδότη του.

7.2.2 Για την πραγματοποίηση αυτών των στόχων, οι εργαζόμενοι οφείλουν ειδικότερα, σύμφωνα με την εκπαίδευσή τους και τις κατάλληλες οδηγίες του εργοδότη τους:

- Να χρησιμοποιούν σωστά τις μηχανές, τις συσκευές, τα εργαλεία, τις επικίνδυνες ουσίες, τα μεταφορικά και άλλα μέσα.
- Να χρησιμοποιούν σωστά τα μέσα ατομικής προστασίας που τίθενται στη διάθεσή τους και μετά τη χρήση να τα τακτοποιούν στις θέσεις τους.
- Να μη θέτουν εκτός λειτουργίας, αλλάζουν ή μετατοπίζουν αυθαίρετα τους μηχανισμούς ασφάλειας των μηχανών, εργαλείων, συσκευών, εγκαταστάσεων και κτιρίων και να χρησιμοποιούν σωστά αυτούς τους μηχανισμούς ασφαλείας.
- Να αναφέρουν αμέσως στον εργοδότη ή/και σε όσους ασκούν αρμοδιότητες Τεχνικού Ασφαλείας και Γιατρού Εργασίας, όλες τις καταστάσεις που μπορεί να θεωρηθεί εύλογα ότι παρουσιάζουν άμεσο και σοβαρό κίνδυνο για την ασφάλεια και την υγεία, καθώς και κάθε έλλειψη που διαπιστώνεται στα συστήματα προστασίας.
- Να συντρέχουν τον εργοδότη και όσους ασκούν αρμοδιότητες Τεχνικού Ασφαλείας και Γιατρού Εργασίας, ώστε να καταστεί δυνατή η εκπλήρωση όλων των καθηκόντων ή απαιτήσεων, που επιβάλλονται από την αρμόδια

επιθεώρηση εργασίας για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία.

- Να συντρέχουν τον εργοδότη και όσους ασκούν αρμοδιότητες Τεχνικού Ασφαλείας και Γιατρού Εργασίας, ώστε ο εργοδότης να μπορεί να εγγυηθεί ότι το περιβάλλον και οι συνθήκες εργασίας είναι ασφαλείς και χωρίς κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία εντός του πεδίου δραστηριότητάς τους.

7.2.3 Οι εργαζόμενοι έχουν υποχρέωση να παρακολουθούν τα σχετικά σεμινάρια ή άλλα επιμορφωτικά προγράμματα σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

ΣΚΟΠΟΣ

Η διαδικασία αυτή περιγράφει τον τρόπο αναφοράς των εργατικών ατυχημάτων, τόσο στο εσωτερικό της επιχείρησης όσο και στις αρμόδιες αρχές.

Η διαδικασία θα επιτρέψει στην επιχείρηση να πάρει μέτρα για να αποφύγει την επανάληψη των ατυχημάτων στο μέλλον. Τα στοιχεία των ατυχημάτων που συλλέγονται είναι επίσης χρήσιμα για το στατιστικό υπολογισμό της απόδοσης της επιχείρησης ως προς την Ασφάλεια & Υγεία Εργαζομένων (Α&ΥΕ) κατά την Εργασία.

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Η διαδικασία εφαρμόζεται σε όλες τις περιπτώσεις επαγγελματικών ατυχημάτων που συμβαίνουν σε εργαζομένους της επιχείρησης καθώς και στο προσωπικό των εργολάβων.

ΕΝΤΥΠΑ

Αναγγελία Ατυχήματος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1: Διερεύνηση εργατικού ατυχήματος και κατάλογος ατυχημάτων

Παράρτημα 2: Κατάλογος εργατικών ατυχημάτων με απουσία από την εργασία μεγαλύτερη των 3 ημερών

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Ορισμός - Κατηγοριοποίηση Εργατικών Ατυχημάτων

Εργατικό Ατύχημα θεωρείται οποιοδήποτε τυχαίο, μη προσχεδιασμένο συμβάν κατά τη διάρκεια της εργασίας ή εξ' αιτίας αυτής το οποίο προκαλεί τραυματισμό ή βλάβη της υγείας. Επιπρόσθετα, στον ορισμό περιλαμβάνεται κάθε ατύχημα που λαμβάνει χώρα κατά τη μεταφορά του εργαζομένου από και προς την οικία του/της, ανεξάρτητα από το μέσο μεταφοράς, με την προϋπόθεση όμως ότι

υπάρχει συνάφεια τοπική ή χρονική μεταξύ εργασίας και ατυχήματος. Στις αρχές αναγγέλλονται εκείνα τα οποία έχουν απουσία από την εργασία άνω των 24 ωρών.

Τα ατυχήματα κατηγοριοποιούνται ως εξής:

A. Ανάλογα με τη σχέση εργασίας:

- Εργατικά ατυχήματα σε εργαζόμενους της επιχείρησης
- Εργατικά ατυχήματα σε προσωπικό εργολάβων

B. Ανάλογα με τη σοβαρότητα του ατυχήματος, τη διάρκεια απουσίας και την ανικανότητα προς εργασία:

1. *Ασήμαντα* ατυχήματα: παύση εργασίας μικρότερη από μια μέρα, η παροχή πρώτων βοηθειών αρκεί.
2. Ατυχήματα με απουσία από την εργασία. Διακρίνονται οι ακόλουθες περιπτώσεις:
 - α) *Συνήθη* ατυχήματα: Απουσία από την εργασία μεγαλύτερη της μιας και μικρότερη των τριών ημερών.
 - β) *Σοβαρά* ατυχήματα. Απουσία από την εργασία μεγαλύτερη των τριών ημερών. Παραδείγματα τέτοιων ατυχημάτων είναι τα ακόλουθα:
 - i) Μαζικά ατυχήματα (όπου τραυματίζονται περισσότερα από ένα άτομα)
 - ii) Ατυχήματα όπου προκαλείται μόνιμη αναπηρία.
3. *Θανατηφόρα* ατυχήματα.

Γ. Ανάλογα με το χώρο όπου συμβαίνει το ατύχημα:

- Ατυχήματα στο χώρο εργασίας.
- Τροχαία ατυχήματα στο δρόμο από και προς την εργασία.

Αναφορά Ατυχημάτων

Αναφορά ατυχημάτων στο εσωτερικό της επιχείρησης

Όλοι οι εργαζόμενοι που εμπλέκονται ή παρίστανται σε ατύχημα πρέπει να το αναφέρουν, στο γραφείο προσωπικού καθώς και στον προϊστάμενό τους.

Το γραφείο προσωπικού ενημερώνει τον Τεχνικό Ασφαλείας.

- Κατά το δυνατό συντομότερα, ο Τεχνικός Ασφαλείας ερευνά επί τόπου τα αίτια του ατυχήματος. Σε περίπτωση σοβαρού ή θανατηφόρου ατυχήματος, όλα τα σχετικά στοιχεία πρέπει να διατηρηθούν κατά το δυνατό αμετάβλητα, ώστε να διευκολυνθεί η έρευνα των αρχών.
- Ο Τεχνικός Ασφαλείας καθορίζει τα αίτια του ατυχήματος και κατά περίπτωση διατυπώνει προτάσεις για την αποφυγή επανάληψής του (Παράρτημα 1). Οι προτάσεις αυτές καταγράφονται στο Βιβλίο Υποδείξεων.

Επίσης η περιγραφή και τα αίτια του ατυχήματος καταγράφονται στο Βιβλίο Ατυχημάτων. Οποιοδήποτε ατύχημα προκαλεί απουσία του εργαζομένου μεγαλύτερη των τριών ημερών καταγράφεται σε ειδικό κατάλογο(Παράρτημα 2).

Ο Τεχνικός Ασφαλείας καταγράφει τα ακόλουθα στοιχεία σχετικά με το ατύχημα, τα οποία απαιτούνται για την αναφορά του ατυχήματος στις αρχές (Έντυπο 01-1):

- Ημερομηνία ατυχήματος
- Ημέρα & ώρα ατυχήματος
- Δραστηριότητα την ώρα του ατυχήματος
- Σημείο ατυχήματος
- Τύπος τραύματος
- Περιγραφή ατυχήματος

Αναφορά ατυχημάτων στις αρχές

Σύμφωνα με τη νομοθεσία (Π.Δ. 17/1996, άρθρο 8, παράγραφος 2α), όλα τα ατυχήματα πρέπει να αναφερθούν στην Επιθεώρηση Εργασίας καθώς και στον αρμόδιο ασφαλιστικό φορέα (π.χ. ΙΚΑ) εντός 24 ωρών. Στην περίπτωση σοβαρού ή

θανατηφόρου ατυχήματος, θα πρέπει επίσης να ειδοποιηθεί το πλησιέστερο αστυνομικό τμήμα.

Το τμήμα προσωπικού είναι υπεύθυνο για την αναφορά των ατυχημάτων στις αρχές. Για το σκοπό αυτό, χρησιμοποιείται το έντυπο αναγγελίας εργατικού ατυχήματος που παρατίθεται παρακάτω.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΗ:

1. ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ:
2. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ:
3. ΤΗΛΕΦΩΝΟ:
4. ΕΙΔΟΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ:
5. ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ:

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΟΝΤΑ:

6. ΕΠΩΝΥΜΟ:	7. ΟΝΟΜΑ:	
8. ΠΑΤΡΩΝΥΜΟ:	9. ΗΛΙΚΙΑ:	
10. Δ/ΝΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ:	11. ΤΗΛΕΦΩΝΟ:	
12. ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ:		
13. ΦΥΛΟ:	14. ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ:	
15. ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ		
16. ΗΜ/ΝΙΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ: / /	17. ΗΜΕΡΑ:	18. ΩΡΑ:
19. ΤΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΚΑΝΕ ΤΗΝ ΩΡΑ ΤΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ (ΣΥΝΗΘΗΣ Η ΠΕΡΙΣΤΑΣΙΑΚΗ):		

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

1. ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΑ ΚΑΙ ΣΟΒΑΡΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ ΝΑ ΑΝΑΓΓΕΛΟΝΤΑΙ ΑΜΕΣΑ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝΤΑΙ ΑΜΕΤΑΒΛΗΤΑ ΟΛΑ ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΥ ΔΥΝΑΝΤΑΙ ΝΑ ΧΡΗΣΙΜΕΥΣΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΑΚΡΙΒΩΣΗ ΤΩΝ ΑΙΤΙΩΝ ΤΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ.
2. ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΚΑΘΕ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΕΝΤΟΣ 24 ΩΡΩΝ, ΣΤΟ ΚΕ.Π.Ε.Κ., ΣΤΟΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΦΟΡΕΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΟΥ ΣΥΝΕΒΗ ΤΟ ΑΤΥΧΗΜΑ (άρθρο 8 παρ. 2, Π.Δ. 17/96, ΠΔ 159/99, άρθρο 2 παρ. 5).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

Έντυπο Διερεύνησης Εργατικών Ατυχημάτων

Ημερομηνία Ατυχήματος: Τόπος:

.....

Όνοματεπώνυμο εργαζομένου:

Σύντομη περιγραφή συνθηκών ατυχήματος (πότε, που, με τι, για ποιον σκοπό, κλπ):

Αίτια του ατυχήματος:

Μέτρα πρόληψης – Διορθωτικές ενέργειες:

Όνομα – Υπογραφή – Ημερ/νία Τεχνικού Ασφάλειας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΜΕ ΑΠΟΥΣΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΤΩΝ 3 ΗΜΕΡΩΝ

A/A	Ημερ/νία	Όνοματεπώνυμο	Ημέρες απουσίας	Τροχαίο
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				

14.				
15.				
16.				
17.				
18.				
19.				
20.				

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

ΣΚΟΠΟΣ

Σκοπός της διαδικασίας είναι η έγκαιρη και ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των συμβάντων έκτακτης ανάγκης, όπως αυτά ορίζονται παρακάτω, σύμφωνα με τη νομοθεσία (Π.Δ. 17/1996, άρθρο 9).

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Η διαδικασία αυτή εφαρμόζεται στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης, για την αντιμετώπιση όλων των συμβάντων έκτακτης ανάγκης (π.χ. σεισμός, πυρκαγιά).

ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Διαδικασία Παροχής Πρώτων Βοηθειών

ΕΝΤΥΠΑ - ΟΔΗΓΙΕΣ

- Εκκένωση Κτιρίου
- Πυρκαγιά
- Σεισμός

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Ορισμοί

Έκτακτη Ανάγκη: Μια κατάσταση η οποία δημιουργείται λόγω ενός συμβάντος και κατά την οποία απαιτείται άμεση αντιμετώπιση. Μια κατάσταση μπορεί να χαρακτηριστεί ως Έκτακτη Ανάγκη από τον Διευθυντή της Επιχείρησης.

Συμβάντα είναι γεγονότα ή περιστατικά τα οποία μπορεί είτε να συμβαίνουν τυχαία ή να οφείλονται σε ανθρώπινο λάθος και για τα οποία, ανεξαρτήτως των πηγών προέλευσής τους, είναι αναγκαίο να προβλέπονται κατά περίπτωση άμεσοι τρόποι αντιμετώπισής τους, προκειμένου να αποφεύγονται χαώδεις καταστάσεις.

Ενδεικτικά, συμβάντα είναι:

- Θανατηφόρα περιστατικά, σοβαροί τραυματισμοί ή και γενικότερα προσβολή της υγείας εργαζομένου που απαιτεί άμεση αντιμετώπιση.
- Απρόβλεπτα φυσικά φαινόμενα που εγκυμονούν κινδύνους, όπως σεισμός.
- Μια πυρκαγιά που βρίσκεται σε εξέλιξη στο χώρο της εταιρίας ή σε γειτονικό σημείο.

Αναγγελία κινδύνου - Συναγερμός

Κατά την αναγγελία κινδύνου είναι σημαντικό να ακολουθείται συγκεκριμένη σειρά ενημέρωσης, ιδιαίτερα κατά τις εργάσιμες ώρες, έτσι ώστε να μην παρακάμπτεται κανείς ή να παίρνει κάποιος πολλές φορές την ίδια πληροφόρηση και επίσης να παραμένουν ελεύθερες οι τηλεφωνικές γραμμές. Εάν ο επόμενος στη σειρά για ενημέρωση δεν είναι διαθέσιμος, τότε πρέπει να ενημερωθεί ο μεθεπόμενος και οι προσπάθειες για τον πρώτο να επαναληφθούν αργότερα. Συγκεκριμένα:

1. Κάθε εργαζόμενος που βρίσκεται παρών σε ένα συμβάν υπό εξέλιξη, οφείλει άμεσα να αναγγείλει τον κίνδυνο και να ενημερώσει, είτε μεταφέροντας ο ίδιος το μήνυμα είτε με τηλεφωνική επικοινωνία, τον προϊστάμενό του ή τον Διευθυντή του Τμήματος.
2. Ο Διευθυντής του Τμήματος οφείλει να ενημερώσει άμεσα τον Διευθυντή της Εταιρίας.
3. Ο Διευθυντής της εταιρίας ειδοποιεί την αντίστοιχη ομάδα εκτάκτου ανάγκης (π.χ. ομάδα πυρασφάλειας) και ανάλογα με το συμβάν που βρίσκεται σε εξέλιξη και την έκτασή του, όσους πρέπει να επέλθουν, μεταξύ των οποίων μπορεί να είναι:
 - Η Αστυνομία.
 - Η Πυροσβεστική Υπηρεσία.
 - Το Ε.Κ.Α.Β.
4. Κατάλογοι με τα εσωτερικά και εξωτερικά τηλέφωνα ανάγκης πρέπει να είναι αναρτημένοι κοντά στις τηλεφωνικές συσκευές σε κάθε τμήμα.

5. Για την ειδοποίηση όλων των εργαζομένων που είναι πιθανόν να επηρεασθούν από την υφιστάμενη ή επερχόμενη κατάσταση, καθώς και για την ειδοποίηση και συνάθροιση των εργαζομένων για την αντιμετώπιση της κατάστασης ο Διευθυντής της Εταιρίας θα ειδοποιεί τηλεφωνικά τους υπευθύνους των τμημάτων οι οποίοι θα φροντίζουν για την ενημέρωση των εργαζομένων.

Απομάκρυνση εργαζομένων

Οι εργαζόμενοι απομακρύνονται από τις θέσεις εργασίας τους ακολουθώντας την οδηγία: “Εκκένωση κτιρίου”.

Σε περίπτωση πυρκαγιάς και σε περίπτωση σεισμού οι εργαζόμενοι ακολουθούν τις αντίστοιχες οδηγίες.

Αποκατάσταση της λειτουργίας της εταιρίας

Μετά από ένα σοβαρό συμβάν ο Διευθυντής της Επιχείρησης δίνει εντολή για την ομαλή έναρξη των εργασιών, αφού πρώτα έχουν ενημερωθεί με ευθύνη του οι εργαζόμενοι για το συμβάν που συνέβη, τα πιθανά αίτια και τους τρόπους αποφυγής του, και έχουν αποκατασταθεί οι ζημιές που πιθανώς έχουν προκληθεί.

Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης παραμείνετε ήρεμοι. Μην πανικοβάλλεστε.

1. Όταν ειδοποιηθείτε ότι πρέπει να εκκενώσετε το κτίριο, πάρτε μαζί σας τα προσωπικά σας είδη και αρχίστε την εκκένωση. Ειδοποιήστε τους συναδέλφους σας, τους επισκέπτες και όποιο άλλο άτομο δείτε, να κάνουν το ίδιο.
2. Βγείτε από το κτίριο χρησιμοποιώντας τις εξόδους κινδύνου στο τέλος των διαδρόμων στον κάθε όροφο.
3. Πάντοτε χρησιμοποιείτε τις σκάλες για την εκκένωση. Μη χρησιμοποιείτε ποτέ τα ασανσέρ.

4. Βοηθήστε τους συναδέλφους σας, τα άτομα με ειδικές ανάγκες, τους επισκέπτες και γενικά όποιον χρειάζεται βοήθεια κατά την εκκένωση.
5. Μόλις βγείτε από το κτίριο, προχωρήστε στο προκαθορισμένο σημείο συγκέντρωσης.
6. Αφού ολοκληρωθεί η εκκένωση, θα πραγματοποιηθεί έλεγχος από τα υπεύθυνα άτομα σε κάθε όροφο, αρχίζοντας από τις τουαλέτες και τις αίθουσες υπολογιστών. Αφού βεβαιωθούν ότι όλοι έχουν εγκαταλείψει το κτίριο, θα απενεργοποιήσουν το συναγερμό και θα εκκενώσουν το κτίριο και οι ίδιοι.
7. Μόλις συγκεντρωθείτε, περιμένετε οδηγίες. Μην εγκαταλείψετε το σημείο συγκέντρωσης αν δεν πάρετε εντολή από κάποιον υπεύθυνο.
8. Μην επιχειρήσετε να ξαναμπείτε στο κτίριο αν δεν πάρετε τέτοια εντολή από κάποιον υπεύθυνο.
9. Όλοι οι υπεύθυνοι θα καταμετρήσουν το προσωπικό τους. Όλοι οι απόντες πρέπει να αναφερθούν αμέσως στον γενικό υπεύθυνο.

Πριν την πυρκαγιά

Η προετοιμασία για την περίπτωση πυρκαγιάς πρέπει να αρχίσει πολύ πριν την πυρκαγιά.

Πρέπει να γνωρίζετε:

- Την θέση όλων των σημείων ενεργοποίησης του συναγερμού πυρκαγιάς
- Τη θέση, τον τύπο και τη χρήση όλων των πυροσβεστήρων.
- Τη διαδικασία εκκένωσης του κτιρίου (πλησιέστερη έξοδο, κ.λπ.)

Κατά τη διάρκεια της πυρκαγιάς

Σε περίπτωση που αντιληφθείτε πυρκαγιά, ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα:

1. Ενημερώστε τον προϊστάμενό σας
2. Προσπαθήστε να ελέγξετε την πυρκαγιά χρησιμοποιώντας τον πλησιέστερο ΚΑΤΑΛΛΗΛΟ πυροσβεστήρα. ΘΥΜΗΘΕΙΤΕ: Μόνο τις πολύ μικρές εστίες πρέπει να προσπαθήσετε να ελέγξετε, όπως φωτιές από τσιγάρο σε δοχεία απορριμμάτων.
3. Αν η πυρκαγιά επεκτείνεται γρήγορα, ενεργοποιήστε το συναγερμό πυρκαγιάς (σπάστε το τζάμι και πιέστε το κουμπί), ενημερώστε τον προϊστάμενό σας και εκκενώστε το κτίριο ακολουθώντας τη διαδικασία εκκένωσης.

ΠΩΣ ΠΡΟΣΒΑΛΟΝΤΑΙ ΟΙ ΦΩΤΙΕΣ ΜΕ ΦΟΡΗΤΟΥΣ ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΗΡΕΣ ΣΚΟΝΗΣ

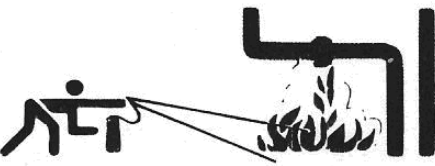
Λάθος **Σωστόν**

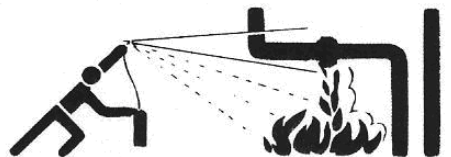
Η προσβολή της φωτιάς γίνεται πάντοτε προς την διεύθυνση του ανέμου.

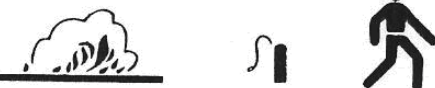
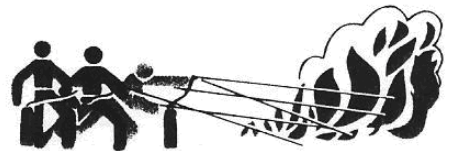
Γιά φωτιές σε επιφάνειες υγρών άρχισε από τη βάση και εμπρός

Γιά φωτιά από χυμένα λάδια διαρροής άρχισε την κατάσβεση από πάνω προς τα κάτω.

Προτιμήστε τη σύγχρονη προσβολή με πολλούς πυροσβεστήρες παρά την διαδοχική χρήση αυτών.

Βεβαιώσου για πιθανή επανάφλεξη. Πάντοτε κοίτα προς την εστία της φωτιάς.

Τακτοποίησε κατάλληλα τους πυροσβεστήρες μετά την χρήση.

Πριν το σεισμό

Η Ελλάδα είναι από τις πιο σεισμικά ενεργές χώρες του κόσμου. Η ετοιμότητα για τους σεισμούς πρέπει να γίνει δεύτερη φύση. Αν και οι σεισμοί δεν μπορούν να προβλεφθούν με σιγουριά, όλοι μπορούν να προετοιμαστούν παίρνοντας συγκεκριμένα μέτρα:

- Διαρρυθμίστε το χώρο εργασίας σας έτσι ώστε να μην υπάρχουν βαριά και ασταθή αντικείμενα σε σημεία όπου μπορούν να πέσουν πάνω σας ή να φράξουν την έξοδο.
- Βρείτε τώρα ένα ασφαλές σημείο στο χώρο εργασίας σας όπου μπορείτε να προφυλαχθείτε σε περίπτωση σεισμού.
- Ασφαλίστε τα βαριά αντικείμενα (ντουλάπια, βιβλιοθήκες, έπιπλα, κ.λπ.) τα οποία μπορεί να αποσταθεροποιηθούν σε περίπτωση σεισμού. Τοποθετήστε τα βαριά αντικείμενα στο πάτωμα.

Κατά τη διάρκεια του σεισμού

Πάνω απ' όλα διατηρήστε την ψυχραιμία σας και ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα:

1. Αν είστε μέσα σε κτίριο, μείνετε μέσα και μην επιχειρήσετε να βγείτε κατά τη διάρκεια του σεισμού. Ζητήστε καταφύγιο κάτω από ένα τραπέζι ή στο κούφωμα μιας πόρτας. Μην πλησιάζετε σε παράθυρα, ράφια και βαριά αντικείμενα.
2. Αν είστε σε εξωτερικό χώρο, απομακρυνθείτε από κτίρια, στύλους ηλεκτρικών καλωδίων και παρόμοιες κατασκευές που μπορεί να καταρρεύσουν. Αποφύγετε τα πεσμένα καλώδια-μπορεί να είναι υπό τάση.
3. Αν είστε σε αυτοκίνητο, σταματήστε σε ένα ασφαλές σημείο, μακριά από δέντρα και καλώδια. Σταματήστε όσο πιο γρήγορα μπορείτε, αλλά μείνετε στο αυτοκίνητο-σας προσφέρει καταφύγιο.
4. Όταν οι δονήσεις σταματήσουν, εκτιμήστε την κατάσταση. Αν υπάρχει κάποια έκτακτη ανάγκη, επικοινωνήστε με τον προϊστάμενό σας για να πάρετε

οδηγίες. Ανάλογα με την περίπτωση, ακολουθήστε τη διαδικασία, για πυρκαγιά, εκκένωση κτιρίου, κ.λπ.

5. Μόλις βγείτε έξω, πηγαίνετε σε ένα ασφαλές σημείο τουλάχιστον 100 μέτρα μακριά από τα πληγέντα κτίρια.
6. Αναφέρετε τις όποιες ζημιές σε μηχανήματα, εγκαταστάσεις, καλώδια, κ.λπ. στον προϊστάμενό σας, καθώς αποτελούν πηγή πιθανού κινδύνου.
7. Μην καπνίζετε, μην ανάβετε σπύρτα και μη χρησιμοποιείτε ηλεκτρικές συσκευές.
8. Κρατήστε τους δρόμους, τις εισόδους και τις αντλίες ελεύθερες για τα συνεργεία επέμβασης.
9. Αν σας ζητηθεί, βοηθήστε τα συνεργεία επέμβασης όπως μπορείτε.
10. Προστατεύστε τον εαυτό σας. Να είστε έτοιμοι για μετασεισμικές δονήσεις. Θυμηθείτε ότι μια μετασεισμική δόνηση, αν και συνήθως λιγότερο ισχυρή από την αρχική δόνηση, μπορεί να προκαλέσει σοβαρές ζημιές σε μια κατασκευή που είναι ήδη εξασθενημένη από την κυρίως δόνηση.

Παράρτημα 3: ΥΛΙΚΑ ΚΑΙ ΣΚΕΥΑΣΜΑΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ

ΑΚΕΤΥΛΟΣΑΛΙΚΙΛΙΚΟ ΟΞΥ

ΠΑΡΑΚΕΤΑΜΟΛΗ

ΑΝΤΙΙΣΤΑΜΙΝΙΚΑ ΔΙΣΚΙΑ

ΑΝΤΙΟΞΙΝΑ ΔΙΣΚΙΑ

ΣΠΑΣΜΟΛΥΤΙΚΟ (ΣΤΑΓΟΝΕΣ Ή ΔΙΣΚΙΑ)

ΑΝΤΙΔΙΑΡΟΙΚΟ ΚΑΟΛΙΝΗΣ / ΠΗΚΤΙΝΗΣ

ΑΝΤΙΣΗΠΤΙΚΟ ΚΟΛΛΥΡΙΟ

ΑΝΤΙΙΣΤΑΜΙΝΙΚΗ ΑΛΟΙΦΗ

ΕΠΙΔΕΣΜΟ

ΒΑΜΒΑΚΙ

ΑΠΟΡΡΟΦΗΤΙΚΗ ΓΑΖΑ ΑΠΟΣΤΕΙΡΟΜΕΝΗ

ΤΕΜΑΧΙΑ ΛΕΥΚΟΠΛΑΣΤΗ

ΔΙΑΛΥΜΑ ΑΜΜΩΝΙΑΣ

ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑ ΚΑΘΑΡΟ

ΒΑΜΜΑ ΙΩΔΙΟΥ

ΑΝΤΙΣΗΠΤΙΚΟ

ΧΑΠΙΑ ΑΝΘΡΑΚΑ

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ

GR Y

ΑΝΑΓΝΟΗ

1 Δες εάν ο τραυματισμένος έχει τις αισθήσεις του. Εάν είναι αναισθητός και είναι μπρούμυτα τότε η γλώσσα φράζει τον δρόμο αναπνοής.

2 Κάνε πίσω το κεφάλι. Σηκώσε ψηλά το πηγούνι. Κράτησε αυτή τη στάση. Εάν αρχίσει ν' αναπνέει τοποθέτησέ τον σε εμπρόσθια πλάγια θέση.

Εάν δεν αναπνέει, δωσε το φιλί της ζωής.
3 Κλείσε τη μύτη του. Πάρε βαθιά αναπνοή. Δώστοο όλη την εκπνοή σου. Δες εάν το στήθος του φουσκώνει.

4 Σηκώσε το κεφάλι σου. Δες εάν αναπνέει. Εάν όχι επανέλαβε το φιλί της ζωής έως ότου αναπνέει μόνος του. Τοποθέτησέ τον σε εμπρόσθια πλάγια θέση.

ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΑ

1 Υψηλή θέση.
2 Άφησε τον υποστηριχτή στην θέση του. Δέσε το τραύμα με τον επίδεσμο και με το πλαστικό προς το τραύμα. Εάν τρέχει πολύ αίμα τότε σφίξε περισσότερο την γάζα.

1 Αφαίρεσε τον υποστηριχτή. Σεδιπλωσε τον επίδεσμο και τοκοθέτησε το πλαστικό προς το τραύμα.
2 Δέσε σφικτά τον επίδεσμο με την γάζα.

1 Ψύξε το έγκαυμα με κρύο τρεχούμενο νερό.
2 Αφαίρεσε τον υποστηριχτή. Σεδιπλωσε τον επίδεσμο και τοκοθέτησε το πλαστικό προς το τραύμα. Δέσε τον επίδεσμο με την γάζα.

1 Αφαίρεσε τον υποστηριχτή. Τοποθέτησέ τον επίδεσμο στην παλάμη του. Περιτόλιξε με την γάζα κάποιο σκληρό υποστηρίγμα και από τις δύο πλευρές του σπασίματος.
2 Ανύψωσε το χέρι, στηρίξέ το.

ΣΟΚ

Επικίνδوني σοκ μπορεί να προέξχονται από αιμορραγίες. Εμφανή συμπτώματα σε σοκ

- 1** Κρύα και μελανή επιδερμίδα με μελανιασμένα χείλη.
- 2** Γρήγορη χαμηλή πίεση.
- 3** Κρύος ιδρώτας.
- 4** Δίψα.
- 5** Αδυναμία και ανησυχία.

1 Τοποθέτησε τον αναισθητό του αναπνέει σε εμπρόσθια πλάγια θέση.

2 Προστασία από κρύο και υγρασία. **3** Περικοιήσου τον με προσοχή. **4** Ποτέ μη δώσεις τον τραυματισμένο κάτι να πει.

Συμπλήρωσε τα κάτωθι στοιχεία με μολύβι για να τ αλλάξεις όταν χρειαστεί.

ΤΗΛ. Ιατρού

ΤΗΛ. Νοσοκομείου

ΤΗΛ. ΙΚΑ

ΤΗΛ. Ποροσβεστική

Χειρωνακτική εργασία

Ποιες είναι οι βασικές αρχές για τη χειρωνακτική μεταφοράς ενός φορτίου;

✓Αποφεύγετε τη χειρωνακτική διακίνηση φορτίου χρησιμοποιώντας μηχανικά βοηθήματα

✓Εάν αυτό δεν είναι δυνατό, μειώστε το βάρος του φορτίου

✓Φέρτε το φορτίο στο σωστό ύψος

✓Το φορτίο να είναι κοντά στο σώμα σας

✓Αποφύγετε την άρση βάρους από υπερβολικά σκυφή θέση

✓Αποφύγετε τη στροφή του κορμού κατά την άρση του βάρους

✓Αποφύγετε την πλάγια κάμψη του κορμού κατά την άρση του βάρους

✓Αποφύγετε τις υψηλές ταχύτητες και επιταχύνσεις κατά την άρση του βάρους

✓Προσαρμόστε τον τρόπο που χρησιμοποιείτε κατά την άρση του βάρους ανάλογα με την περίπτωση

Ποιοι τρόποι υπάρχουν για να μεταφερθεί ένα φορτίο με τα χέρια;

Δύο τρόποι έχουν συζητηθεί και μελετηθεί πολύ:

- Η άρση του βάρους με τεντωμένα γόνατα και πρόσθια κάμψη του κορμού (σκύψιμο μπροστά)
- Η άρση του βάρους με λυγισμένα τα γόνατα και τον κορμό σε ευθεία θέση (βαθύ κάθισμα)

Την τελευταία δεκαετία μελετώνται και άλλοι τρόποι, που συνήθως είναι συνδυασμός των δύο προηγούμενων.

Ο Ρόλος του Τεχνικού Ασφαλείας

Ο Τεχνικός Ασφαλείας παρέχει στον εργοδότη υποδείξεις και συμβουλές, γραπτά ή προφορικά, σε θέματα σχετικά με την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας και την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων.

Ειδικότερα ο Τεχνικός Ασφαλείας:

Συμβουλεύει σε θέματα που σχετίζονται με τις εγκαταστάσεις, τον εξοπλισμό, τις παραγωγικές διαδικασίες τα μέσα ατομικής προστασίας, τις θέσεις και το περιβάλλον εργασίας.

Ελέγχει την ασφάλεια των εγκαταστάσεων των τεχνικών μέσων, καθώς και των παραγωγικών διαδικασιών και μεθόδων εργασίας.

Επιβλέπει την εφαρμογή των μέτρων υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας και πρόληψης των ατυχημάτων.

Ενημερώνει σχετικά τους αρμόδιους προϊσταμένους των τμημάτων ή τη διεύθυνση της επιχείρησης.

Για την **επίβλεψη των συνθηκών εργασίας** ο Τεχνικός Ασφαλείας έχει υποχρέωση:

- να επιθεωρεί τακτικά τις **θέσεις εργασίας**, να αναφέρει στον εργοδότη τυχόν **παραλείψεις** υγιεινής και ασφάλειας, να προτείνει **μέτρα αντιμετώπισης** και να επιβλέπει την **εφαρμογή** τους,
- να επιβλέπει την ορθή χρήση των **ατομικών μέσων προστασίας**,
- να ερευνά τα αίτια των **εργατικών ατυχημάτων**, να αναλύει και αξιολογεί τα αποτελέσματα των ερευνών του και να προτείνει **μέτρα για την αποτροπή** παρόμοιων ατυχημάτων.
- να εποπτεύει την εκτέλεση ασκήσεων πυρασφάλειας και συναγερμού για τη **διαπίστωση ετοιμότητας** προς αντιμετώπιση ατυχημάτων.

Για τη **βελτίωση των συνθηκών εργασίας** στην επιχείρηση ο Τεχνικός Ασφαλείας έχει υποχρέωση:

- να μεριμνά ώστε οι εργαζόμενοι στην επιχείρηση να **τηρούν τους κανόνες** υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας και να τους ενημερώνει και καθοδηγεί για την **αποτροπή του επαγγελματικού κινδύνου** που συνεπάγεται η εργασία τους,
- να συμμετέχει στην κατάρτιση και εφαρμογή των **προγραμμάτων εκπαίδευσης** των εργαζομένων σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας της εργασίας.

ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Η παρούσα μελέτη εκπονήθηκε με βάση τα όσα ορίζονται στις εξής διατάξεις:

- 1) Νομός 3850/2010: «Κύρωση του Κώδικα Νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων».
- 2) Π.Δ. 16/1996 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας στους χώρους εργασίας σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/654/ΕΟΚ».
- 3) Π.Δ. 17/1996 «Μέτρα για τη βελτίωση της ασφαλείας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία σε συμμόρφωση με τις οδηγίες 89/391/ΕΟΚ και 91/383/ΕΟΚ.»
- 4) Ν. 1568/1985 «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων».
- 5) Π.Δ. 398/1994 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας κατά την εργασία με οθόνες οπτικής απεικόνισης σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ».
- 6) Π.Δ. 395/1994 «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφαλείας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζομένους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 89/655/ΕΟΚ».
- 7) Π.Δ. 105/1995 «Ελάχιστες προδιαγραφές για την σήμανση ασφαλείας ή/και υγείας στην εργασία σε συμμόρφωση με την Οδηγία 92/58/ΕΟΚ».